UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

MAR 25 1920

Published and distributed under Permit (No. 739) autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President, A. S. Burleson, POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2361

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

"SANDARA"
Published Every Thursday
By the Lithuanian National League of America.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.00
To Foreign Countries $2.75
"SANDARA,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 12 South Boston, Mass., Kovo (March) 18 d. 1920 m. **Metai VII.**

Vokietija Revoliucijos Sukuryj.

DVI VALDŽIOS.

Vokietijos juodašimčiai-reakcionieriai sukilo prieš Eberto valdžią. Tarpe reakcionierių ir ištikimos socialistinei Eberto valdžiai kariuomenės įvyko mušiai visose Vokietijos dalyse. Reakcionierių galva Dr. W. Kapp, agrikulturos draugijų direktorius, pasiskelbė Vokietijos prezidentu. Jis sykiu su reakcionieriškos kariuomenės vyriausiu vadu gen maj. baronu von Luettwitz išleido proklemacijas, kuriuose sukilimą prieš Eberto valdžią nevadina reakcija,bet pamatuoja ekonominiais išskaitliavimais, idant tinkamai reaguoti į taikos konferencijos nutarimus.

TAIKA PADARYTA, BET REVOLIUCIJA SIAUČIA.

Kapp ir Ebert padarė taiką, bet jau pervėlu nustabdyt tą audrą kuri siaučia visoj Vokietijoje. Nė Kapp, nė Ebert valdžia neįstengia nuramint įsisiubavusių minių. Generalis streikas plečiasi visoj Vokietijoje. Monifestacijos už Ebert ir už Kapp tęsiasi ir baigiasi kruvinomis riaušėmis.

Bavarijos sostinėje Muniche tapo paskelbta monarchija . Ten yra didžiausi Vokietijos junkerių lizdai. Eberto šalininkus sukišo kalėjimuosna.

Berline visa kariuomenė pasidavė reakcionieriui Luettwitz. Daugybė ištikimų Eberto valdžiai ypatų suareštuota.

Uoste Kiel gatvės mušiuose užmušta 50 žmonių.

Essene 30 užmušta ir 80 sužeista.

Hanovere iš generalio streiko kilo muštynės tarpe monarchistų studentų ir darbininkų.

Saksonijos sostinėje Dresden neturi susinešimų su kitais miestais.

Prusų Lietuvoje dar vis susispietus monarchistiška Vokietijos kariuomenė, kuri neva nori apsaugot Vokietiją nuo rusų ir neleist talkininkams užimt Prusų Lietuvą.

Mechlenburge kruvinose riaušėse tapo pergalėti Eberto šalininkai.

Weimere reakcionieriai turi visą galę.

Bochume, Prusijos industrijos centre tapo paskelbta sovietų valdžia, bet buržuazija ją užpuolė. Sovietų šalininkai griebėsi ginklų ir įvyko kruvina kova.

Silezija pasiskelbė nepriklausminga ir savo prezidentu išsirinko socialistą Philippa.

Rhine kilo komunistiška kontr - revoliucija.

Westphalijoje spartakiečiai griebėsi ginklų ir paskelbė mirtiną kovą reakcionieriams.

Wuerttenberge, Frankforte šaukiami gyventojų mass - mitinagi padarymui galutinos taikos tarpe Eberto ir Kapp valdžių.

Naujose sutartyse laimėjo reakcionierius Kapp. Išsipildė jo reikalavimas sušaukti naują Steigiamąjį Vokietijos Seimą; prezidentas turi but išbalsuotas visų gyvetojų bet ne Seimo; paskyrimas expertų valdžion.

Žymiausi Vokietijos kariški strategai: Hindenburg, Ludendorf, Mackensen ir Falkenpayn laikosi neitraliai. Manoma, kad, jei kils civilė karė, tat ir jie stos vienos ar kitos Vokietijos armijos eilėsna.

Naujos Berlino valdžios nariai Eberto ir jo ministerių pabėgimą lygina prie Kaizerio pabėgimo.

Mainosi Valdžios.

RUMUNIJOS MINISTERIAI REZIGNAVO.

Rumunijos ministerių kabinetas su premjeru Vaida-Voevod rezignavo. Karalius pavedė Fofozai Oversco, vidaus reikalų ministeriui, sudaryti naują kabinetą.

SUOMIJOS MINISTERIAI REZIGNAVO.

Profesorius Erich sutvėrė naują Suomijos ministerių kabinetą, nes premjeras Vennola kovo 3 d. rezignavo. Užsienio reikalų ministeriu paskirtas Rudolph Holstir.

Pranešama, kad ir Bavarijos valdžia rezignavo ir tveriama naujas ministerių kabinetas.

MENŠEVIKŲ MANIFESTAS.

Christian Science Monitor gavo pranešimą iš Londono, kad Rusijos kairieji menševikai išleido savo partijos manifestą, kuriame paskelbė, kad jie prisideda prie Trečio Komunistų Internacionalo ir prie Sovietų valdžios.

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Ministerija priešakyje su buvusiu Ministeriu profesorium Jonu Šimkum.

VISOKIOS ŽINIOS.

AIRIJOS PASKOLA.

Airija renka paskolą kovai už savo laisvę Airijoje ir užsieniuose. Indijoje jie norėjo surinkt 15 milijonų doliarių, bet jau surinkta 25 mil. Amerikoje norėta surinkti 10 mil. doliarių, bet jau tikimasi surinkti 30 mil. Vien tik Mass. valstijoje surinkta apie milijonas doliarių.

Airijos Paskolos Komitetas siuntinėja daugybę žymių kalbėtojų po visus miestus, rengia parodas, demonstracijas etc. Jų kalbėtojai, pav. p. James M. G. Fay, kalbėdami dažnai mini Lietuvą ir kitas kovojančias už savo laisvę mažąsias tautas.

Internacionalė protestoniškų bažnyčių draugija New Yorke išleido pamfletus prie Airijos paskolą. Vienok Airijos patriotai leidžia daugybes įvairių pamfletų ir amerikonų spaudoje plačiai agituoja už paskolą.

LODGE LAIMĖJO.

Suvienytų Valstijų Senatas priėmė Mass. senatoriaus Lodge paduotą rezervaciją prie dešimto straipsnio Tautų Lygos. Priimta 56 balsais prieš 26. 14 demokratų balsavo su republikonais del naujo straipsnio. Prezidentas Wilson tuomi nepatenkintas ir užreiškė, kad tai neužgirtinas dalykas.

TURKIJOS DELEGACIJA.

Turkija paskyrė savo delegaciją taikos konferencijon. Delegacijos pirmininku yra Tewfik Pasha, buvusis užsienio reikalų ministeris.

BUS ŠAUKIAMAS VIDURINĖS SRIOVĖS ŽMONIŲ SEIMAS NEW YORKE, GEGUŽIO 15 ir 16 d. d. 1920.

(Nuo "Sandaros" specialio koresp.)

Nedėlioje, kovo 14 d. Pensylvania viešbutyje New Yorke atsibuvo konferencija, sušaukta ALTS., ALTT. ir LNF. pirmininkų iniciatyva. Konferencijoje dalyvavo daugumoj senesnieji veikėjai:

Iš Brooklyn, N. Y. R. Adžgis, M. Bučinskas, P. Mikolainis, P. Norkus, J. O. Širvydas, p-nia Širvydienė, V. Steponaitis.

Iš Boston, Mass. M. J. Damijonaitis.

Iš Elizabeth, N. J. Dr. A. Bacevičius, J. Zailskas.

Iš Newark, N. J. S. Adomaitis, V. Ambrazevičius, V. Leščinskas, M.Kralikauskas, A. S. Trečiokas, M. Truska.

Iš Lawrenle, Mass. Jonas D. Sekys.

Iš New York City, Pr. Bajoras, V. F. Jankauskas, E.S. Vitaitis, V. Vaitkus, M. Vasiliauskas, A. B. Strimaitis, J. V. Liutkauskas, M. Vinikas, P. S. Vilmontas, P. J. Žuris, J. Žemantaitis.

Iš Long Island City, N. Y. A. Kuodis, A. Repša.

Iš Pittston, Pa. Jurgis Kazakevičia.

Iš Philadelphia, Pa. Jonas Grinius.

Iš Scranton, Pa., p-nia K. O. Garmus, Dr. Reklaitis, Fr. Živatas.

Iš Waterbury. Conn. J. J. Laskevičius, Jonas Tareila, Jonas Žemantauskas.

Iš Worcester, Mass. M. Paltanavičia.

Susirinkimo pirmininku buvo A. B. Strimaitis, raštininku V. F. Jankauskas..

Tikslas konferencijos buvo: aptarti Lietuvos nepriklausomybės dalykus, šaukiamąjį Lietuvoje Steigiamąjį Seimą, kad Amerikos lietuviams priguli paduoti savo balsas laike Steigiamojo Seimo, taipgi ir kaslink užtikrinimo žodžio, spaudos, tikėjimo ir politinių pažiurų laisvės ir asmens nepaliečiamybės.

Kad tą viską atlikus ir pridavus gerą upą Lietuvos piliečiams, nutarta yra šaukti vidurinės sriovės Amerikos Lietuvių Seimą už poros mėnesių, t. y. 15 ir 16 dienomis į New Yorką.

Komisija minėto Seimo prirengimui ir šaukimui yra: Pius J. Žuris — ALT. Sandaros pirmininkas, A. B. Strimaitis— L. Neprigulmybės Fondo pirmininkas, V.F. Jankauskas — ALT. Tarybos pirmininkas.

Rezoliucijų komisijon įeina: R. Adžgis V. F. Jankauskas, P. Norkus, J. O. Širvydas ir P. J. Žuris.

Konferencija užsibaigė 9-tą val. vakare. Platesnis konferencijos aprašymas bei nutarimai bus paskelbti vėliaus.

Turkų Rupesčiai.

JIEŠKO MERGINOS SU $100,000,000.

Ben Mahomet, Arabijos šachas ir brolis Amiro iš Hadjazo pribuvo New Yorkan su šešiais žymiais turkais jieškot savo brolio sužiedotinės Sari, 17 metų amžiaus, kuri buvo žinoma visoj Turkijoje kaipo labdaringų organizacijų veikėja ir kuri neseniai pranyko iš Konstantinopolio. Jos auklė sako, kad paskiausia ją matė kalbant su Amerikos kareiviu ar jureiviu.

Sari turėjo turto $100,000,000. Ben Mahomen sako, kad jau po visą Turkiją, Franciją ir Italij, jis jos išjieškojo, bet nesurado. New York Times korespondentui New Yorke jisai pasakė, kad jis kreipęsis prie Burns ir O'Farrel detektyvų agenturų, prižadėjęs didelį atlyginimą, kad tik surastų jo brolio sužiedotinę.

Ben Mahomet važiuos į Washingtoną ir kreipsis prie Amerikos valdžios, kad padėtų surasti Sari, nes ji Turkijoje yra garbingiausia mergina ir jos milijonai butų Turkijai naudingi. Ben Mahomet kalba francuziškai ir angliškai.

Tai butų triukšmo spaudoje, jeigu amerikietė mergina panašiai su tiek pinigų pranyktų.

Atsišaukimas.

L. L. SARGŲ REIKALE.

Neseniai buvo laikraščiuose pranešta, kad L. L. S. organizacija samdė laivą ir apie 20 kovo gal jau pirmas burys išvažiuos Lietuvon. Paskiau pasirodė, kad nevisi pasižadėjusieji važiuoti, buvo prisiruošę kelionėn ir todel pirmiau nustatyta diena išplaukimui laivo buvo atidėta ant vėliau. Dabar manoma išplaukti pirmose dienose balandžio. Labai yra pageidaujama, kad L. L. Sargų nariai, kurie nori su šituomi pirmu buriu išvažiuoti, kuogreičiausiai susižinotų su centru. Šitas yra galutinas pranešimas ir tie, kurie progą praleis, tegul paskui nesigaili.

Kolonijos, kuriose dar nesiranda L. L. Sargų burio, turėtų taipgi subrusti ir surengti prakalbas del platesnio paaiškinimo apie Lietuvos Laisvės Sargų Sąjungą. Dabar yra rengiamas prakalbų maršrutas po Naująją Angliją ir tos kolonijos, kurios norės prakalbas surengti, tegul apie tai praneša L. L. S. Centrui, 257 W. 71st Street, New York City. Butų gerai, kad kiekviena Amerikos lietuvių kolonija pasistengtų surengti nors vienas prakalbas del L. L. Sargų ir apie tai išanksto praneštų Centrui, taip kad butų galima kiekvienoje apylinkėje parengti prakalbų maršurtą. L. L. Sargų prakalbininkai yra Lietuvos karininkai: Majoras P. Žadeikis, Lt. P. J. Purvis, Lt. J. K. Milius ir kit. Jie nešioja Lietuvos respublikos kariškas uniformas ir todel kiekvienam bus žingeidu netik jų prakalbas išgirsti, bet taipgi ir lietuviškus kariškius pamatyti.

Laikas yra labai trumpas. Už mėnesio, kito gal jau visi tinkamesni L. L. Sargai bus Lietuvoj. Todel dabar yra vienintėlis laikas pagelbėti jiems pasekmingiau tuos jų troškimus atsiekti.

L. L. S. Laikinasai Centras.

A.L.T.S. Reikalai.

A. L. T. SANDAROS CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

P. J. ŽIURIS, Pirmininkas,
320 Fifth Ave., R. 805,
New York, N. Y.
JONAS SEKYS, Vice-Pirmin.
101 Oak St., Lawrence, Mass.
M. J. DAMIJONAITIS, Sekret.,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
K. JURGELIUNAS, Iždininkas,
377 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
F. J. ŽURIS, Iždo-globėjas,
15 James St., Boston, Mass.
J. TUINILA, Iždo-glob.,
822 Washington St.,
Boston. Mass.

PRISIŲSTOS AUKOS "SANDAROS" SKOLŲ SUMAŽINIMUI IR ALTS. DARBŲ PARĖMIMUI.

Štai seka gerbiamųjų aukautojų vardai:

ALTS. 5-tos kuopos nariai:

Po $1.00— A. Gurklis, K. Karčiauskas, Fel. Čepulis, V. Lokovičius, J. Naikas, K. Šliburis, Fel. Zablackas, Pr. Zabliackas, Jonas Alyta, Pov. Kundrota, Jonas Treinis, A. Pautienius. **Po $2.00**, — J. Dekinis, K. Pečkys, M. Bartuškienė, K. Jezaitis. Po **$5.00**, — J. Bajoras, A. Trumpiškis, A. Kurelaitis, P. Jaras **$4.00**. J. Galinaitis — **$6.00**. Viso $45.00.

ALTS. 7-tos kuopos nariai:

Po $1.00, — S. Norkunas, J. Palionis, J. Dragašius, J. P. Tuinila, J. M. Neveckas, K. Vileišis, J. P. Jurgeliunas, J. Kapučiunas, S. Jokubauskas, K. Pratapas, J. Pečiulis, A. Rasimavičius, K. Sungaila, J. Tribulauskas, K. Jurgeliunas, P. Apšega, J. A. Žardeckas, J. K. Marmakas, J. Kalinauskas, J. Bulskis, F. J. Žuris, A. Mockevičius, J. Šaltis, M. Biekša, L.J. Stasiulis,N. Gendrolius, P. Remeika, St. Kontautas, J. Lapetinskas. **Po 50c.** — V. Radvila, V. A. Jankauskas, P. Barevičius. A. Juodgudis — $2.-**00**, A. P. Klemerauskas — $3.-**00**. Viso $35.50.

ALTS. 10-tos kuopos nariai:

K. A. Markevičius — **$10.00**, Jonas Masiliunas — **$5.00**. **Po $2.00**, — M. J. Vokietaitis, V. Alksninis, K. Saikus, Fr. Cibulskas. Po 50c. — P. Kaziauskas, J. Čirvinskas, K. Šolunas, Adalf. Zdažinskas. V. Mikolaitis — **$1.-00**. V. Kripaitis — 25c. 10-ta kuopa iš savo iždo — **$5.00** Viso $31.25.

ALTS. 12-ta kuopa — $8.00.

ALTS. 16-tos kuopos nariai — $10.00.

ALTS. 20-ta kuopa — $10.00.

ALTS. 49-ta kuopa — $6.50

ALTS. 60-ta kuopa — $22.26.

ALTS. 67-ta kuopa — $18.00.

ALTS. 69-ta kuopa — $10.00.

Jaunimo Ratelis iš So. Boston, Mass. — $10.00.

Dr. X. X. — $5.00.

Newburyport, Mass. lietuviai po $1.00 — Kazys Kinderas, M. Arnulis, Ig. Sovukinas, P. Gužauskas. Jonas Sovukinas 50c. Viso $4.50.

Visiems aukautojams, vardu ALTS. tariu širdingai ačiu!

M. J. Damijonaitis,
ALTS. Sekretorius.

A.L.T.S. Kuopos Juda.

WATERBURIO SANDARIEČIAI TĖMYKITE.

Vietinės ALT. Sandaros 11-tos kp. susirinkimas įvyks 21 d. kovo, š. m., Svetainėje 883½ Bank St., prasidės 12 v. dieną. Privalo visi susirinkti ,kad gerai galėtume susipažinti su naujais nariais. Taigi kaip senus taip ir naujus narius širdingai visus kviečiu atsilankyti, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarti. Tarp, kita, taipgi turėsime aptarti ką reikės daryti su tais **Monteliečiais,** kurie perdaug pradėjo tyčiotis iš musų. Taigi nepamirškite visi ateiti ir atsivesti nors po vieną naują narį. Nepamirškite!

K. J. Paulauskas,
Rašt.

WATERBURY, CONN.
Įspudinga Gerb. K. Norkaus Prakalba.

Pastaromis dienomis vietos sandariečia pradėjo smarkų veikimą. Štai kovo 7 d. tapo surengtos prakalbos "Sandaros" redaktoriui gerb. K. Norkui. Nors tą vakarą ir buvo keli parengimai, vienok publikos susirinko apie keli šimtai ir visi kaip kad ir pirmiaus taip ir dabar prakalba likosi pilnai užganėdinti. Gi gerbiamas kalbėtojas gan plačiai išaiškino Lietuvos praeitį, Lietuvos padalinimą tarpe Rusijos ir Vokietijos ir kokius sunkius laikus lietuviams reikėjo pergyventi bunant po svetimų jungu. Bet neatsižvelgiant ant tų visų priespaudų per 400 metų, vienok lietuviai pajiegė savo krutinėse išlaikyti karštą tėvynės meilę, ir šiandien visi kaip vienas stoja petys į petį ir atstatę savo galingas krutines pasakė savo prispaudėjimas: Gana jau jums mus varginti ir traukti iš musų paskutinį kraujo lašą, palaikantį musų gyvybę, nes jau išmušė ta valanda, kurioje ir mes turime teisę stoti į eilę pasaulio tautų ir niekeno nepersekiojami, nevaržomi pradėti sau laisvą gyvenimą. Ir taip visi bendrai stoję už savo tėvynės laisvę ir ant griuvėsių pradėjo statyti savo valstybės rumą, į kurį visi sugrįžę galėtumėm laisvai atsikvėpti. Ir tol lietuviai nenuleis kardus, kol Vilniuje ant Gedemino kalno neužplėvėsuos trispalvė vėliava ir kol Lietuva galutinai nebus laisva.

Taipgi persergėjo waterburiečius, kad labai netikėtų toms praneštoms žiniomis apie sukilimą Lietuoje patol kol negausime tikrų žinių nuo Lietuvos valdžios.

Priek tam persergėjo, kad saugotus nuo tokių "ambasadorių", kaip kad vienas Waterburyje yra, kuris vieton patarnavimo išnaudoja žmones nesąžiningai juos apiplėšdamas.

Toliaus tarp kit ko ragino waterburiečius rašyties prie vietinės ALT.Sandaros 11tos kuopos. Prisirašė kelesdešimts narių ir beveik visi užsimokėjo iš kalno už visus metus. Vanrdai bus paskelbti administracijos pakvitavime. Daugelis užrašė "Sandarą" savo giminėms į Lietuvą.

Žodžiu sakant, viskas pavyko kuogeriausiai ir atsilankiusieji išsinešė tokį įspudį, kad net per kelias dienas teko girdėti kalbančius su didžiausiu užsiganėdinimu.

Reikia pastebėti, jog pas mus atsilanko visokių kalbėtojų, bet niekas taip waterburiečius neužganėdino, kaip "Sandaros" red. gerb. K. Norkus, ir advokatas F. J. Bagočius, abu bostoniečiai. Linkėtina p. Norkui greitoje ateityje ir vėl atsilankyti pas mus su prakalba.

Kp. Korespondentas.

BALTIMORE, MD.
Sandariečiai Juda.

ALTS. 5 kp. savo susirinkime vas. 26, apart kitų dalykų nutarė tuoj po velykų surengti draugišką pasilinksminimą, kuris gal duos kiek paspirties kuopai, ir Sandaros organo parėmimui, nes tas mums sandariečiams turi butinai rupėti, kad greičiau įgijus savo nuosavybėn spaustuvę ir išplėtojus darbą.

Tame susirinkime tapo suaukauta kelesdešimts doliarių Sandaros darbų parėmimui.

Pastaruoju laiku sandariečiai šioje kolonijoje puikiai darbuojasi visose žymesnėse vietos lietuvių draugijose ir del Lietuvos labo. Didžiumoje drg-jų vadovauja sandariečiai. Prie ALTS. 5 kp. spiečiasi visi susipratę lietuviai.

J. Galinaitis,
ALTS. 5 kp. koresp.

LOWELL, MASS.
Sadariečių Tarpe.

Kovo 7 dieną, 1920, vietinė A-LT. Sandaros 49 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą, kur prie kuopos prisirasė Andrius Malukevičius ir Justinas Ališauskas.

Apart kitų nutarimų buvo sumanyta aukauti pagal išgalės del išpirkimo morgičių musų gerbiamo organo. Nikodemas Radavičius aukavo $2.00. Po $1.-00: Andrius Malunavičius, Juozapas Sadauskas, Zigmontas Dziedulionis, Aleksandra Gaidys. Po 50c.: Stanislovas Kašėta. Manome, kad trumpoje ateityje nė vienas iš vietinės kuopos narių nepasiliks neprisidėjęs prie to prakilnaus darbo.

Reporteris

NEWARK. N. J.
Sandariečiai, Kur Mes Esame?

Vietos sandariečiai jau pradeda judėti. Savo partijos reikalų pagerinimui kovo 10 d. keleta veikėjų turėjo pasikalbėjimą ir tapo nutarta šaukti visų sandariečių ir pritarėjų didelį susirinkimą kovo 21 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, nes dabar yra labai svarbus reikalas. Ir mes turime sukelti kiek nors pinigų musų organo mortgičių apmokėjimui. Sandariečiai, nenusigąskite, bet visi į darbą! Kiekvienas prikalbinkime nors po vieną naują narį. Atminkite, kad Lietuvos ateitis priklauso nuo mųs, ir mums turi apeiti Lietuvos žmonių gerovė. Tiek iškovoję rankų nenuleiskime, bet visi į darbą. Parodykim savo galingą spėką, o musų priešai drebės. Nepamirškite susirinkimo. Ateikite ir atsiveskite savo draugus.

Tautininkas.

RACINE, WIS.
Sandariečiai Juda.

ALTS. 35 kuopa laikės mėnesinį susirinkimą vasario 29 d., Union Hall. Pasekmės susirinkimo džiuginančios tuomi, kad prie ALTS. prisirašė devyni geri lietuviai, išpažįstanti demokratybės principus, ištikimiausi močiutės - Lietuvos sunųs, dirbanti su pašišventimu labui Lietuvos ir rodanti kelią prie šviesios ateities suklydusiams broliams. Sekančiame susirinkime be abejo sulauksime dar daugiau pritarėjų, nes lietuviai mus jau suprato ir remia musų darbus. (Naujų narių vardus paminėjome ALTS naujų narių suraše.— **Red.)**

Veikiančios komisijos raportavo, kad piknikams daržai vasaros sezonui paimti du, prakalbos rengiamos. Teatras bus lošiamas prieš velykas.

Nutarta, kad susirinkimams svetainė butų nusamdyta ant visų metų ir diena paskirta susirinkimams reguliariškai sykį į mėnesį. Aptarta kuopos reikalus prisiminta apie Sandaros organo reikalus. 35 kuopa trumpoj ateityje mano aukauti pagal išgalę į Sandaros fondą

Taipgi gerb. K. Norkų rems vesti bylą prieš tamsybės apaštalus, kurie pavartodami visokias įmones stengiasi slopinti tuos, kurie veikia skleisdami miniose tėvynės meilę ir demokratybės idėjas.

Netoli ta valanda, kada klerikališki viliugai priėję liepto galą nugarmės, tada lietuviai bus laimingi.

Aptarus svarbesnius reikalus po susirinkimui broliškai šnekučiuojant buvo iškeltas klausimas apie senovės lietuvių tikybą ir jų garbinamus dievus. Buvo nurodymai, kad senovės lietuvių dievai buvo daugiau reiškianti, negu dabar garbinami ant bizniško pamato sutubdyti moliniai stabai.

Mes pageidaujame, kad busiančioj laisvoj Lietuvoje butų pastatyta švarųs dideli namai, privalo buti geros sėdynės, kad prisiartinus sekmadieniui susirinkę Lietuvos darbininkai galėtų išgirsti iš dorų inteligentų lupų moksliską prakalbą arba prelekciją apie gyvenimo pagerinimą, ukės valdymą, vaikučių auginimą ir tt. Didelis choras lietuviško jaunimo sudainuos keletą dainelių ir sekmadienis butų tokiomis maldomis praleistas be nuovargio ir be išnaudojimo. Tokiu budu užviešpatautų lietuviuose senovės Tėvynės meilė ir, atsikračius trustų agentų, žydėtų vienybė tarpe lietuvių.

M. Kasparaitis

MONTELLO, MASS.
Iš Bendro Lietuvos Šelpimo Komiteto Veikimo.

Šis komitetas pradėjo veikt nuo grudžio mėn., 1919. Sekdami kitų kolonijų pavyzdį darbuojasi del Lietuvos žmonių šelpimo ir jos laisvės. Per tą laiką surengė kelias prakalbas ir šiaip ragino ir aiškino Lietuvos neprigulmybės idealus, šaukia visus lietuvius prie bendro veikimo už Lietuvos laisvę, veda kovą su lietuių tautos išgamoms, kurie ant kiekvieno žingsnio bando užkenkti bendram veikimui, ir net organizuotu budu šmeižia netik minėtą komitetą bet ir Lietuvos Misiją.

Nežiurint tų visų plauškalų Bendras L. Š. Kom. lošia svarbią rolę, jau nuveikęs daug darbo ir geros valios lietuviai netiki tiems blevyzgoms, bet stoja iš vieno už Lietuvos laisvę. Visi prakilnesni lietuviai remia šį komitetą.

Montellos lietuviai gavo padėkavonės laišką iš Lietuvos Misijos už pasiuntimą Lietuvos Raudonajam Kryžiui $1,300.00, o lietuviškais auksinais 104,000. Lietuvos Laisvės Bonų parduota apie už $25.000.00 ir pardavinėjimas žymiai auga. Kurie ėsat paėmę ant išmokėjimo ar norėdami pasipirkti tat kreipkitės pas kasierių J. Mickevičių, 146 Ames St., o jis yra po kaucija. Knygos yra gerai vedamos ir po revizijos iš trijų narių. Antras priežiura fin. rašt. D. Kiela ir kasieius, taipgi visiems gerai žinomas prakilnus lietuvis, Ig. Kodis, 29 Intervele St.

Kurie aukausit nemažiau $5.-00, tiems išduos paliudyjimus su kuriom galėsit pasirodyt kaipo Lietuvos šelpėjas. Tie pinigai yra siunčiami tiesiai Lietuvos Raudonajam Kryžiui per Lietuvos Misiją.

Kiekvieno lietuvio yra pareiga remti šį darbą kol Lietuva reikalaus musų pagelbos iškovotos laisvės užtikrinimui.

Presos kom.:
D. Kiela,
A. Vaitkus,
J. J Baronas.

BOLŠEVIKAI TEIS KOLČAKININKUS.

Bolševikai sutvirtino savo pozicijas Sibiro sostinėje Irkutske, kur kelios savaitės tam atgal Kolčako kareiviai pasimovę ant štikų nešiojo po gatves savo admirolą Kolčaką ir nužudė jį.

Iš Maskvos pranešama, kad bolševikai suėmė visus buvusius Kolčako štabo viršininkus ir nugabenę juos į Omską parduos revoliucijos tribunalo teismui.

SANDARA IR KLERIKALAI.

Lietuviams jau nėra nieko nepaprasto, kad Amerikos lietuvių kunigija didžiumoje yra toki storažieviai, kad daugiaus skaičiusio, ar dažniaus susiduriančio žmogaus su svietiška inteligentija jie patenkint negali nei su savo pamokslais prie altoriaus nei ypatiškai kalbant. Priežastis ne tame, kad tai butų jiems visiems stoka supratimo. Faktiškai jiems stoka demokratybės ir jie (kunigai) paskendę veidmeniavimuose, jie dengiasi Dievišku autoritetu (kurio jie niekad nėra gavę), giliaus mąstantį žmogų priverčia juoktis iš jų tokių naiviškų išsireiškimų aiškinant religiją. Pav. vienas kelbonas dangaus karalystę prilygina palčiai lašinių, kuriuos nuo apačių pjaudamas atitolini nuo savęs dangų. Arba kol žmogus neįpuolęs į sunkų nusidėjimą jisai (žmogus) kaip tas puodas skamba, o jeigu tu jį sumušei, turi jį dratais surišti kad tu iš jo naudą turėtum. Žmogus taip sunkiai nusidėjęs gal eit į išpažintį ir savo puodą (dušią) duot kunigui pataisyti. Šimtus tokių pavyzdžių galėtume prirašyti, kuriais šeriami žmonės tabokiškais gaivalais.

Nusijuokus iš tokių pamokslų kunigas nenori savo smegenis pasukti, kad davus geresnius išsireiškimus sekantį nedėldienį, bet sužinojęs, kad vienas ar kitas daugiau susipratęs parapijonas juokiasi iš jo praeitos savaitės "pamokslo", įtuža ir vieton dievo žodžio skelbimo jis keikia sandariečius, šliuptarnius, laisvamanius, cicilikus etc., etc. Ant pabaigos pasiima dar fondus, ir apvaginęs vieną kitą iš jų baigia savo "pamokslą".

Iš tokių storžievių jau neišsisuksi nei per išpažintį: ir ten tavęs paklaus:

"Į kokį fondą tu aukauji"?

Jeigu ne į tą fondą aukavai, kur kunigai nori, kviečia tave atnešt kvitą ir jau čion prasideda kunigiški darbeliai, kunigas parodo savo dorą.

Bjaurius klerikalų darbus "Sandara" drąsiai kritikavo. Bet kunigai kritikos nemyli ir jos nenori prisileisti. Pasinaudoję musų atvirumu, kur mes viešai kalbame apie lietuvių darbininkų reikalus, klerikalai išsistumė į priešakį pasenusį kunigą — intrigauja ir tuomi mano "Sandarą" užsmaugti. Klerikalai gatavi paskutines pastangas dėti, kad tik užsmaugus ALTS organą, kad įkimšus į kalėjimą "Sandaros" redaktorių. Mat jie mano tuomi nuveiks didžiausį darbą. Jų nervų niekas neerzins. Šis klerikalų žygis gerai apgalvotas.

Dešimtis metų atgal gal but pasiekę savo tikslą, bet jau ne šiandien, nežiurint, kad proboščiai gali ir šiandien pasigirti, kad:

"Nė sėjam - ariam —
Pinigus žeriam"!

Klerikalai sako, kad užteks vieną kitą tukstantį pakloti, kad "Sandarai" Reqiem užgiedoti. Bet jau dabar ne tie laikai. Jau vergijos ir inkvizicijos nėra ir liaudis stoja už savo draugus, bet ne už išnaudotojus.

Rusų patarlė sako: "Molodec protiv ovec, a protiv molodcą i sam ovca"...

Mums gi sandariečiams nieko nelieka daryti, kaip tik suaukuot tiek pinigų bylos varimui, kad užtektų ir motrgičiams apmoket, o tuomi mes parodysime, kad mes turime principus ir mokam juos apginti.

Gerb. Kastantas Norkus, kurį klerikalai sau už auką pasirinko, gal turi iš to kiek nesmagumo, manydamas,kad sandariečiai,kurie jį pastatė gint savo principus, apleis jį? Bet nejaugi rastųsi nors vienas sandarietis, kuris neprisidėtų prie išliuosavimo iš šito nešvaraus klerikalų "Frame up'o", kuris nekovotų prieš tamsybės apaštalų žabangas?!

Kunigams, kurie trokšta "Sandaros" žuvimo, šios gavėnios pjutis praeis, kita ateis, bet mums sandariečiams šį syk nusileidus klerikalams tik del to kad jie pinigų turi bylą varyti, o mes neturime pinigų teisybei apginti— vėliaus bus negalima kalbėti apie kokį - nors kitą klerikalų kaprizą, bus nevalia skelbt tiesą apie jų darbus, kaip jie skriaudžia tamsius musų brolius.

Sandaros kuopos ir pavieniai nariai! Musų pusėje teisybė, tat privalo but ir lėšų, kad ją apginti.

V. Alksninis.
New Haven, Conn.

Žodis Karininkams.

Šarvuotas Vokietijos imperializmas, ta autokratijos tvirtovė, liko sugriauta taip veikiai, kaip galinga Amerikos Suv.Val. demokratija stojo į kovos lauką. Ačiu Aliantų pergalei Francijos laukuose, ir Lietuva šiandien susilaukė laimingų Neprigulmybės dienų.

Nemažas skaitlius Jusų, — Amerikos lietuviai karininkai, — žygiavo po garbinga Dėdės Samo vėliava ir gryžo iš liepsnojančios Europos su pergalės vainiku. Tuo metu Lietuviai, niekindami mirties pavojų, šoko į nelygią kovą Tėvynės gelbėti ir — taipgi laimėjo. Tačiaus, kada kitos valstijos po sunkaus kovos darbo ilsisi dabar ir žaizdas savo gydo, — Lietuva dar šiandien neturi poilsio, kurio ji taip trokšta. Todel, Jųs garbingi Dėdės Samo nesutptos vėliavos karžygiai, savo patyrimu ir drąsa padėkite dabar savo Gimtinei atsikelti iš griuvėsių kapo ir pasiliuosuoti iš svetimžemių jungo!

Atsiliepkite visi karinnkai lietuviai. Jųsų motina Lietuva Jumis nori matyti ir pagerbti ir kviesti į didelį Tėvynės atstatymo darbą.

Lietuviai karininkai, lygiai ir kareiviai, praneškite smulkius ir teisingas žinias apie save ir apie savo kariškos praeities nuotikius. Lietuvių tautos istorininkas ir tų žinužių nupins Jums atminčiai garbės nevystantį vainiką.

Povilas Žadeikis,
L. A. majoras.
257 W. 71st. St., New York, N.Y.

SVETIMŲ VALSTYBIŲ ATSTOVAI LIETUVOJE.

Šiuo laiku Lietuvoje, Kaune yra anglų ir francuzų militarės misijos. Jiems rašyti galima šiaip: Anglams: Monsieur le Colonel **R. Robinson,** Chef de la Mission Militaire Anglaise a Kaunas, Monsieur le Lieutenant-Colonel **R. B. Ward,** Asistant-Commissaire pour les Etate Baltiquės, a Kaunas.

Francuzų Misijai: Monsieur le Lieutenant-Colonel **Reboul, Chef** del la Mission Militare Francaise, a Kaunas.

Amerikos valdžios atstovu dėlei Baltijos Valstybių yra Honor **A. Gade.** Jis gyvena Rygoje. Galima rašyti šiaip: To the Honorable A. Gade, United States Commissioner for the Baltic States, Riga.

Lietuvos Misijos
Informacijų Biuras.

Iš Helsingforso pranešama, kad bolševikai pradėjo ofensyvą ir ant finų fronto ties Eutjervi.

Pranešama, kad Murmansko fronte ištikę mušiai tarpe bolševikų ir baltgvardiečių kariuomenės.

Lietuviu Seimas Vilniuje

Rašo **Juozas Kačergius.**

Įžanga.

Daugel metų atgal nekurie Rusijos įžymųs veikėjai jau skaitė kaipo įvykusį faktą esant lietuvių kalbą negyva, o lietuvių tautą — numirusia. Bet lietuvių atbudimas ir jos pasirodymas kaipo tautos ant politikos arenos 1905 metuose tą manymą Rusijos veikėjų išsklaidė. Šiandien lietuviai kovoja kaipo visiškai atskira tauta už Lietuvos nepriklausomybę ir josios rubežius. Taigi bus neprošalį, nors trumpai apipasakoti apie tą viešą lietuvių pasirodymą priespaudos laike ant politiškos arenos Lietuvių Seime Vilniuje. **Autorius.**

Aplinkybės.

Tuose laikuose Lietuvoje, po Rusijos jungu, tai buvo nepaprastas ir negirdėtas nuotikis "Lietuvių Seimas Vilniuje".

Priežastys, kurios paskątino šaukti "Lietuvių Seimą Vilniuje" ir kas Rusijos valdžią privertė leisti seimą šaukti, čia nebus gvildenamos. Vien tiktai trumpoje sutraukoje bus patiekta kaipo įvykusis faktas, kuris jau priklauso istorijai, o toliaus seks aprašymas bėgio seiminių sesijų laike "Lietuvių Seimo Vilniuje", kurios iš dalies nušvies lietuvių politiką ir tuomlaikines jų partijas.

Tai atsitiko lietuvių sostapilėje Vilniuje dar visai netolimoje praeityje. Įvyko pirmą syk, dar negirdėta, vieša, labai skaitlinga lietuvių sueiga Vilniuje, prie nepaprastų apystovų.

Reikia butinai insidėmėt, kad tai buvo metas revoliucijos Rusijoje....

Minėta sueiga įvyko **1905 metuose 20 d. lapkričio.** Tai buvo nepaprasta sueiga. Tapo šaukti visi lietuviai iš visų kraštų Lietuvos į "Lietuvių Seimą Vilniuje". Tai buvo tikras lietuviškas Seimas, kuriame dalyvavo visi Lietuvos žmonių luomai ir įvairios partijos.

Nors trumpai reikia pastebėti apie tai, kad Lietuvos žmonės daugumoje buvo praščiokai - artojai ir nuo daugel metų jie kentė svetimą jungą ir priespaudas. Taigi ir delto lietuviai nebeturėjo ir negalėjo turėti jokios nuovokos apie didelius viešus susirinkimus arba seimus ir jų tvarką. Kadangi pastaraisiais dešimtmečiais, lietuviams esant po Rusijos biurokratų jungu, dar labiau valdžia ėmė lietuvius spausti ir siaurinti jų teises (užgindama spaudą, etc.), kurios ir taip jau buvo labai menkos, ir galų-gale, po 1863 metų, visiškai buvo užgynta daryti vieši susirinkimai arba Seimai po didele bausme, išskiriant valsčių sueigas ir kaimų kuopas.

Vienok valsčių sueigos nebuvo liuosos nuo valdžios kontrolės. Ant valsčiaus sueigų buvo labai sargi kontrolė rusų valdžios ir ant kurių nebuvo leista jokių svarstymų arba praščiausio apsikeitimo nuomonėmis ir pažvalgomis politiniuose arba ekonominiuose klausimuose.

Valstiečiai Įgavo Drąsos.

Tai buvo laikai, kada Rusijos valdžia su Lietuvos gyventojais mažai skaitėsi ir ji elgėsi Lietuvoje taip, kaip jai patiko. Aukščiau minėtose sueigose buvo leista vien tiktai paprastas balsavimas, ir tai budavo daroma sulyg valdžios atstovo noro, be kurio nė viena valsčiaus sueiga Lietuvoje neįvykdavo. Valdžios atstovas visuomet rupinosi viską pakreipti savon pusėn ir tempti ant valdžios kurpalio. Taigi dabar gal visai bus nenuostabu, kad Lietuvos delegatai ir delegatės iš pradžių Vilniaus Seime pasirodė tarytum ne savo vietoje — buvo bauguș ir nedrąsuș. O jeigu dar pridurti tai, kad Rusijoje buvo revoliucijos metas, tai ir pakaks aiškinimo apie elgimąsi iš pradžių Seimo Lietuvos delegatų ir delegačių. Nors taip išrodė išpradžių, bet Lietuvos delegatai ir delegatės Seime Vilniuje greitai su Seimo tvarka apsiprato ir taipgi greitai patapo drąsuș. Ant rytojaus tuojaus po pirmai dienai Seimo daugelis kaimiečių delegatų užsiregistravo kalbėti.

Įvykusis "Lietuvių Seimas Vilniuje", tai yra faktas, kuris jau priklauso istorijai. O tai del visosLietuvos yra gana svarbu. Ateityje del istoriko beabejonės bus vienas iš svarbiausių nuotikių "Lietuvių Seimas Vilniuje", įvykęs 1905 metuose 20 lapkričio.

Dr. Basanavičius Išgavo Leidimą.

"Aušros" įsteigėjas,gerai žinomas Lietuvos veikėjas ir kaipo didis patrijotas, **daktaras Jonas Basanavičius** (dabar Basanius), pritariant Vilniaus vienminčiams, ėmėsi už darbo ir pasirupino sušaukimu "Lietuvių Seimo Vilniuje".

Pirmiausia daktaras Basanavičius ypatiškai kreipėsi prie Vilniaus general-gubernatoriaus, kuris suteikė jam oficialį leidimą. Čion reikia pažymėti, kad general-gubernatorius suteikė leidimą laikyt, Seimą tiktai dvi dieni. Taip atrodė, kad pati valdžia panorėjo užgirsti balsą pačių Lietuvos žmonių. Nors patsai leidimas laikyti Seimą buvo išgautas be didelių kliučių, bet surengimas "Lietuvių Seimo Vilniuje" reikalavo pasišventimo, spėkų ir darbo.

Atsišaukimas į Liaudį.

Po išgavimui leidimo nuo general-gubernatoriaus šaukti Seimą, tuojaus tapo sutaisytas į Lietuvos liaudį atsišaukimas su paraginimu, idant ši pastaroji teiktusi atsiųsti delegatus į Seimą nuskirtame laike. Atsišaukimas patilpo dienraštyje "Vilniaus Žinios", kurios ėjo Vilniuje. Lietuvos visuomenė Seimui pritarė ir atsišaukimą apie "Lietuvių Seimą Vilniuje" patiko džiaugsmingai. Nors tai buvo trumpas laikas nuo pasirodymo atsišaukimo iki Seimui, vienok lietuviai suskąto stropiai rengtis Seiman ir "Lietuvių Seimas Vilniuje" buvo gana skaitlingas delegatais.

Sujudo Visa Lietuva.

Seiman suvažiavo delegatai iš visų Lietuvos kraštų. Daugelis lietuvių atkeliavo Seiman iš gilumos Rusijos. Seiman suvažiavo delegatai Aukštosios ir Žemosios Lietuvos, o taipgi buvo atstovaujama ir **Prusų Lietuva,** kurią atstovavo **Jonas Vanagaitis iš Tilžės.** Taigi buvo atstovaujama Didžioji ir Mažoji Lietuva.

"Lietuvių Seime Vilniuje" buvo apkalbama ir gvildenama politiniai ir ekonominiai Lietuvos dalykai.

Diskusijose aiškiai atspindėjo Rusijos valdžios parėdymai, tikslai rusifikacijos (surusinimo) Lietuvos žmonių, kaipo negeistini ir kenksmingi patvarkymai del Lietuvos. Toliaus paaiškėjo netikęs budas vedimo apšvietos. Taipgi didelis skriaudimas Lietuvos gyventojų. Ir teisingas buvo delegatų nusiskundimas dėlei apsunkinimo Lietuvos gyventojų įvairiais dideliais mokesčiais, už kuriuos gyventojai jokios paramos nebeturi nuo valdžios. Taipgi buvo svarstoma atsinešimas ir santikiai lietuvių su kitataučiais Lietuvoje ir santikiai Lietuvos su Rusija.

Įvairųs Delegatų Sąstatai.

Sąstatas Seimo delegatų atrodė labai margas: tarp kaimiečių - sermėgių galima buvo regėti poną - bajorą, kunigą puikiuose rubuose, lietuvišką inteligentiją, daktarus, advokatus, inžinierius, aptiekorius, įvairių universitetų studentus ir kit., bet už vis daugiausia suvažiavo kaimiečių-sermėgių, — tų artojų - prasčiokų, kurie su dideliausių žingeidumu nekantriai laukė pradžios Seimo.

(Bus daugiaus).

Mokslas Lietuvos Universitete.

IŠTRAUKOS IŠ PIRMO LIETUVOS UNIVERSITETO ARBA AUKŠTŲJŲ KURSŲ ĮSTATŲ.

Kursų tikslas, tipas ir skyriai.

Aukštieji Kursai yra mokslo ir mokymo įstaiga: jie daro mokslo tyrinėjimus ir suteikia jaunuomenei įvairių specialybių aukštojo mokslo žinių.

A. Kursus steigia ir laiko Aukštųjų Mokslų Draugija

A. Kursai yra švietimo ministerijos prižiurimi ir dirbą savo darbą laikydamiesi Ministerijos patvirtintų įstatų.

A. Kursuose mokslas dėstomas lietuvių kalba, bet prireikus, A. Kursų Tarybos nusprendimu, tam vartojamos ir kitos kalbos.

A. Kursuose atidaromi skyriai: 1) Humanitarinių mokslų skyrius (Istorija, Filologija, Paidagogika). 2) Gamtos skyrius (su agranomijos sekcija). 5) Medicinos skyrius (su veterinarijos sekcija). Technikos skyrius.

Pastebėjimas: Prireikus steigiami ir kiti skyriai arba jų sekcijos ir jungiami esantieji skyriai.

A. Kursuose dėstomi sistematingai ir mokslingai dalykai, einami atatinkamuose aukštųjų mokyklų fakultetuose arba skyriuose.

Be pagrindinių mokslo planuose parodytų, dalykų dėstomi Kursuose ir papildomieji dalykai ir laikomos epizodinės paskaitos.

Prie A. Kursų: 1) steigiamos padedamosios įstaigos: a) bibliotekos, b) kabinetai, c) laboratorijos d) tyrimų stotys, e) klinikos, f) muzėjai, g) dirbtuvės ir 2) leidžiamas mokslo darbų organas.

Kursų klausytojai.

Kursų klausitojai esti 2 kategorijų: a) tikrieji klausitojai ir b) laisvieji klausytojai

Tikraisiais klausytojais gali buti abiejų lyčių jaunimas, išėjęs vidurinį mokslą.

Laisvaisiais klausytojais gali buti abiejų lyčių piliečiai, kurie savo amžiumi ir išsilavinimu tinka tam tikram kursui klausyti,

Šį dalyką sprendžia to skyriaus Taryba, į kurį nori įstoti laisvasai klausytojas.

Epizodinių kursų gali laisvai klausyti kiekvienas pilietis.

Asmens, kurie vidurinės mokyklose nėra išėję lotynų kalbos, priimami tikraisiais klausytojais į tuos skyrius, kuriuose einami be tos kalbos mokslai.

Laisvieji klausytojai gali tapti tikraisiais klausytojais, pristatę pažymėjimą, kad yra išlaikę egzaminus ir vidurinės mokyklos kurso.

Klausytojams, išlaikiusiems komisijoje, kurioje dalyvauja Valdžios atstovai, ezaminus iš bet kurio skyriaus kurso, suteikiamos teisės, pripažintos baigusiems atatinkamus kitų aukštųjų mokyklų fakultetus arba skyrius.

Tikriesiems ir laisviesiems klausytojams išėjusiems tam tikrą kursą, atlikusiems reikalingus praktikos darbus ir išlaikiusiems egzaminus, išduodami tam tikri pažymėjimai.

Lektoriai.

Kursų lektoriai gali buti: a) aukštųjų mokyklų profesoriai, docentai, privat — docentai, laboratai, b) baigę aukštąjį mokslą ir darbavęsi savo profesijos mokslo srityje ir c) pasirodę visuomenei savo mokslo darbais.

Kursus valdo ir tvarko A. Kursų Taryba.

Kursų lėšos.

Kusų lėšos susideda iš: a) A. Mokslų Draugijos duodamų sumų, b) klausytojų įmokamųjų sumų, c) valdžios duodamų pašalpų, d) atskirų žmonių ir įstaigų aukų ir e) įplaukimo iš paskaitų, spaudinių pardavimo ir t. t.

Revizijos Komisija.

Piniginiam Kursų stoviui ir visam turtui tikrinti sudaroma Revizijos Komisija.

Humanitarinio Skyriaus Dėstomieji Mokslo Dalykai per 3 Metus.

1. Filologijos sekcija:

Įžanga į sulyginamąjį kalbų mokslą. 2. Lituanistika. 3. Germanistika. 4. Romanistika. 5. Slavistika. 6. Klasinė filologija.

II. Literaturos sekcija:

Įžanga į bendrąją literaturą ir poėtiką. 2. Įžanga į specialę literaturą. 3. Lietuvių literatura. 4. Germanų literatura. 5. Romanų literatura. 6. Slavų literatura. 7. Klasinė literatura.

II. Istorijos sekcija:

Įžanga į metodologiją istorijos mokslų. 2. Įžanga į istorijos mokslą. 3. Lietuvių istorija. 4. Germanų istorija. 5. Romanų istorija. 6. Slavų istorija. 7. Istorijos filosofija. 8. Kulturos istorija.

IV. Filosofijos sekcija:

Logika ir gnoseologija. 2. Bendroji ir eksperimentinė psichologija. 3. Filozofijos įžanga. 4. Filozofijos istorija sąryšyje su kulturos istorija. 5. Sistematinė filosofija (vieno filosofo sistema). 6. Etika. 7. Tikybų filosofija. 8. Estetika.

V. Pedagogijos sekcija:

Logika. 2. Psichologija. 3. Filosofijos įžanga. 4. Etika ir sociologija. 5. Paidologija. 6. Pedagogija bendroji ir eksperimentinė. 7. Didaktika. 8. Pedagogijos istorija sąryšyje su filosofijos istorija

Teisių skyriuje 6 semestrais išeinamieji šie mokslai.

Teisės enciklopėdija (įžanga į teisę). 2. Romanų teisės istorija ir sistėma. 3. Lietuvių teisės istorija. 4. Ukio istorija. 5. Valstybės teisėn įžanga. 6. Valstybės teisė. 7. Palietinė teisė 8. Baudžiamoji teisė. 9. Ukio mokslas (teorija). 10. Finansų mokslas. 11. Statistika. 12. Pilietinė teisė. 13. Valdymo teisė. 14. Tarpvalstybinė teisė. 15. Procesas pilietinis. 16. Procesas baudžiamasis. 17. Bažnyčios teisė. 18. Prekybos ir vekselių teisė. 19. Teismo medicina.

Matematikos Fizikos skyriuje 7 semestrais išeinami šie mokslai.

Analizinė geometrija. 2. Sferinė trigonometrija. 3. Aukštoji algebra su determinantų teorija. 4. Differencialinė skaičiutė. 5. Intergralinė skaičiutė. 6. Braižomoji geometrija. 7. Diferencialinių lyčių integravimas. 8. Skaičių teorija. 9. Galimybių teorija. 10. Varjacinė skaičiutė. 11. Fizika. 12. Chemija. 13. Analizinė mechanika. 14. Astronomija. 15. Meteorologija.

Be paminėtų čia mokslų, kaipo pagrindinių, Matematikos Fizikos skyriuje dėtomi papildomieji, rekomenduojamieji ir neprivalomieji mokslo dalykai.

Gamtos skyriaus dėstomieji dalykai per 4 metus.

Zoologija. 2. Žmogaus anatomija. 3. Lietuvos faunistika. 4. Entomologija. 5. Botanika. 6. Genetika. 7. Biologija. 8. Embriologija. 9. Kristalografija. 10. Mineralogija. 11. Geologija. 12. Fizika. 13. Chemija. 14. Histologija. 15. Gyvulių fiziologija. 16. Meteorologija. 17. Gamtos mokslų metodika.

Medicinos skyriuje 10 semestrais išeinami šie mokslai.

1-asai Kursas (1-2 sem.):

Anatomija. 2. Fizika. 3. Chemija neorganinė (1-asai semestras). 4. Chemija organinė(2-asai semestras). 5. Botanika. 6. Zoologija.

2-asai Kursas (3-4 sem.):

Anatomija. 2. Chemija organinė (3-iasai sem.). 3. Analizų chemija. 4. Fiziologijos chemija. 5. Fiziologija. 6. Histologija ir Embriologija. 7. Farmacija ir Farmakognozija.

3asai Kursas (5-6 sem.):

Bendroji patologija. 2. Patologijos anatomija (6 sem.). 3. Farmakologija ir receptura. 4. Diagnostika (perkusija ir auskultacija). 6. Bendroji terapija. 7. Dalinė patologija ir terapija.

4-as Kursas (7-8 sem.):

Bendroji chirurgija ir desmurgija. 2. Chirurgijos klinika. 3. Vidujinių ligų klinika. 4. Akušerija ir ginkologija. 5. Veneros ir odos ligos. 6. Topografinė anatomija ir operacinė chirurgija. 7. Higijėna ir sanitarija. 8. Praktik. patalogijos anatomija.

5-as Kursas (9-10 sem.):

Chirurgijos klinika. 2. Vidujinių ligų klinika. 3. Poliklinika. 4. Nervų ligos ir psichiatrija. 5. Akių ligos. 6. Ausų, nosies ir gerklės ligos. 7. Vaikų ligos. 8. Teismo medicina ir toksikologija.

Technikos skyriaus dėstomieji Mokslo dalykai per 4 metus.

Matematika. 2. Teorinė mechanika. 3. Hidromechanika. 4. Aeromechanika. 5. Mechanizmų kinematika. 6. Statybos mechanika. 7. Fizika. 8. Mechaninė šilumos teorija. 9. Magnetizmas ir elektra. 10. Chemija ir mineralogija. 11. Braižomoji geometrija. 12. Gealogija. 13. Mašinų įrengimas. 14, Technologija. 15. Geodėzija. 16. Statybos mokslas. 17. Inžinierija. 18. Politinė ekonomija. 19. Profesinė higiena. 20. Pramonės įstaigų organizacija ir jų vedimas. 21. Buchaltėrija. 22. Grafiniai dalykai. 23. Projektai.

LINKSMOS NAUJIENOS.

Kariškių žeme aprupinimo darbai kuo tolyn, tuo pradeda bėgti platesnia vaga. Kas kart vis daugiau ir daugiau paimama žemių iš pašalinių žemės savininkų stambiųjų dvarininkų. Vyriausiosios Komisijos nutarimais naujai paimta: a) Iš Edvardo Meištavičiaus įpėdinių Utenos akskrityje Dobrovolės palivarkas 276 deš. b) Biržų apskrityje: iš Henriko - Holsteno Markunų palivarkas 1015 deš. ir Kalnų palivarkas 115 deš. ir iš Gabrielio de Šuazelio Gufie Pariškių palivarkas 190 deš. ir Mažiukių palivarkas 165 deš. Kariškiams, turintiems teisės jau dabar gauti žemės reikėtų iš anksto įsirašyti į kandidatų žemės gauti sąrašus, kad matuojant galima butų turėti jų pareiškimai omenyje.

Valstybės Taryba sausio 23 dienos posėdyje priėmė įstatymą "žemei pirkti ir keisti". Tai labai svarbus įstatymas. Jo dėsniai šie: kiekvienas pilnametis Lietuvos pilietis turi teisės įgyti ne daugiau, kaip 50 deš. žemės, priskaitant ir jau valdomąją žemę. Paveldėjimo kelias nevaržomas. Kas turi daugiau, kaip 200 deš., gali žemės parduoti tik gavęs Žemės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerio leidimą. Svetimų valstybių piliečiams žemės įgyti visai draudžiama. Įkeisti už skolą galima tiktai ne daugiau, kaip 100 deš. Kas manytų apeiti šį įstatymą, yra baudžiamas nuo 300 iki 50,000 auksinų arba nuo 2 mėnesių iki vienų metų kalėti. Baudžiamos lygiai abi pusi — pirkėjai ir pardavėjai.

"SANDARA"
"THE LEAGUE"
Published Weekly at Boston, Mass. by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Editor
KASTANTAS NORKUS.

Subscription Rates:
In the United States $2.00
To Canada $2.50
Six months $1.00
To Foreign Sountries $2.75
Single copy ..... 5c.

Business Manager
M. J. DAMIJONAITIS.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS ORGANAS
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.00
" " Kanadoje $2.50
" " (Užsieniuose) $2.75
Pavienis numeris ..... 5c.
Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu:
SANDARA
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Prisinčiami Redakcijai rankraščiai turi buti su autoriaus parašu ir adresu, mašinėle arba rašalu parašyti ant vienos popieros lapo pusės. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso pagal savo nuožiurą. Netinkami spaudai smulkųs raštai—korespondencijos, eilės — autoriams išanksto nereikalaujant jų grąžinimo, neikinama ir autoirams negrąžinama.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of Morch 3, 1879.

Siuntimas Daiktų Lietuvon.

Iki šiam laikui Amerikos lietuvių tarpe švaistėsi visoki žiulikai ir apgaudinėjo žmones, norinčius pasiųsti daiktų saviemsiems Lietuvon.

Bet nuo kovo 10 d., 1920 metų tiems žiulikams rugepjutė pasibaigė ir Amerikos lietuviai turi galimybę pasiųst Lietuvon daiktų per Amerikos paštą.

Kovo 10, "Sandara" gavo sekančią telegramą nuo p. Viniko iš Washingtono: **"Parcel Post service between America and Lithuania opens March ten. Weight limit twenty two pounds. Rate twelve cents per pound. Otherwise same regulations as domestic Parcel Post."**

Kovo 12, gavome iš Lietuvos Misijos informacijos Biuro platesnį paaiškinimą šiame reikale, kuris šiaip skamba:

"Kovo 9 d. Lietuvos atstovas p. J. Vileišis padarė sutartį su Suv. Valstijų Valdžia dėlei siuntinėjimo pakų (Parcel Post) Lietuvon, Sulyg tos sutarties kiekvienas pašto skyrius Suv. Valstijose priiminės pakus persiuntimui Lietuvon. Tie pakai negali buti sunkesni 22 svarų ir už persiuntimą reikės mokėti po 12 centų už svarą. Rišuliai bus Suv. Valstijų krasos pristatyti per Liepojų ar Klaipėdą Kaunan, o jau kiek lėšuos persiuntimas iš Kauno į Lietuvos įvairias vietas, tai primokės priėmėjai, sulig nustatymo Lietuvos Paštos ir Telegrafų Valdybos, kuris turės buti Lietuvos Valdžios patvirtintas."

Visi Amerikos lietuviai siųskite visokių daiktų saviemsiem Lietuvon. **Siųskite kuodaugiausia knygų, nes lenkiški šnipai Lietuvoje supirkinėja ir degina Lietuviškas knygas.** Ypač deginama tos lietuvių knygos, kur nurodoma lenkiškų imperialistų darbai Lietuviškas gaidas lenkai beveik visas sunaikino. Tėmykite Sandaros katalogą ir siųskite kuodaugiausia knygų Lietuvon!

Amerikos Pašalpa Europai.

Amerikoje daug kalbama apie Europos žmonių šelpimą. Amerikos lietuviai prie to šelpimo daug prisideda. Taigi įdomu, kiek kuri šalis gavo pašalpos iš Amerikos.

"Kariškių Žodis" paduoda, kad mažosioms Europos tautoms suteikta:

Lenkams	$57,000,000
Čeko-slovakams.	6,750,000
Armėnams	10,000,000
Rusams	5,000,000
Estonams	2,300,000
Latviams	3,000,000
Lietuviams	300,000
Suomiams	4,000,000.

Prie to "Kariškių Žodis" daro tokį sveiką išvedimą:

"Iš tos toblytėlė aišku, kad Lietuva, sulyginamai su kitomis mažomis, dar mežesnėms tautomis, negu Lietuva gavo kelias dešimt kartų mažesnę pašalpą. Tiesiog nesuprantamas amerikiečių elgimasis, kuomet jie pav. Lenkams pašalpos suteikė už 57 milijonus, lietuviai gavo tik vos 300 tukstančių, tai netoli du šimtu kartų mažiau. Aiškus dalykas, kad Suvienytos Valstijos prijaučia Lenkijai. Tiesa, Suv. Valstijos gali elgtis su savo turtu kaip joms patinka,mes turime ištarti ir už tuos 300 tukstančių ačiu, bet visgi mes žinome, kad Amerikos demokratija noriau ir geriau gelbsti lekiškam imperializmui, lenkiškai šlėktai negu vargšams lietuviams".

Mes nuo savęs galime priduti tiek, kad proporcionaliai imant Amerikos lietuviai daug daugiau Suv. Am. Valstijų Paskolos Bonų išpirko ir daugiaus prisidėjo prie šios šalies demokratybės apgynimo negu lenkai.

Raštų Reikale.

Pereitame "Sandaros" numeryje tilpo užbaiga gerb. Juozo Kačergiaus straipsnio — "Kalinio Užrašai", kuris spausdinosi nuo 42 "Sandaros" numerio, pereitų metų.

Daugybė skaitytojų prisiuntė "Sandarai" laiškus, klausdami ar tas puikus raštas bus išleistas atskiroje knygoje ir patardami išleisti. Vienok del techniškų kliučių ir medegos brangumo "Kalinio Užrašų" atskiroje knygoje neleisime.

Su šiuomi "Sandaros" numeriu pradedame spausdinti antrą gerb. Juozo Kačergiaus veikalą — **"Lietuvių Seimas Vilniuje".**

Pastarasai raštas yra labai įdomus ir turintis neišasakytą svarbą dabartiniame momente, kuomet Lietuvoje rengiamasi prie Steigiamojo Seimo. Ypač tie musų visuomenės darbuotojai, kurie praeityje neturėjo progos aktyviai dalvauti lietuvių kovoje už Lietuvos laisvę — šiame rašte ras daugybę brangintinų dalykų, kuriuos pirmiaus nebuvo galimybės paskelbti.

J. Kačergius vaizdingiausiai nurodo, kaip Lietuvos atžagareivija susirupino, kuomet pastebėjo Lietuvos liaudies judėjimą, siekimą prie laisvės.

Lietuvių Seime Vilniuje Lietuvos kaimiečiai pirmą kartą pakėlė savo balsą prieš išnaudotojus.Ten daug triukšmo sukėlė įsiskverbę į delegatų tarpą dykaduoniai-kunigai, kurie su savo jezuitiškais tikslais dabar ruošiasi prie kovos prieš Lietuvos darbininkus Steigiamąjame Lietuvos Seime.

Raštas "Lietuvių Seimas Vilniuje" eina prie "Sandaros" redakcijos paskelbto konkurso raštų, vieton "Rusijos Revoliucija".

"Sandaros" redaktorius susirašė su Vytautu Steponaičiu ir kitais žymiausiais Lietuvos rašytojais ir greitu laiku "Sandara" gaus daug svarbių raštų iš Lietuvos.

Steigiamąjame Lietuvos Seime "Sandara" turės specialį savo korespondentą.

Neužilgio paskelbsime kitą "Sandaros" raštų konkursą, kuriame dalyvaus ir Lietuvos rašytojai.

"Sandara" turi savo bendradarbius daugelyje šalių.

Apžvalga.

Nenusiminkime!

Nenusiminkime del skleidžiamų Lietuvos laisvės priešų gandų, bet dar energingiau varykime Lietuvos laisvės užtikrinimo darbą. Tokią mintį "Sandara" padavė pereitame savo numeryje. Del tų pačių gandų apie sukilimą Lietuvos Misija dabar štai kaip rašo:

Paskutiniu laiku per Varšuvą atėjo žinios apie sukilimą Kaune Lietuvos kariuomenės, apie bombardavimą Lietuvos Valstybės Tarybos. Ši žinia baisiai patiko ypač kai-kuriems Amerikos laikraščiams, kurie stropiai talpino tas žinias kaip lygiai ir apie sužeidimą vieno Amerikos oficiero. Patiko ji labai ir kai-kuriems lietuvių laikraščiams, net spėja, jog Kaune jau įvyko "Sovietų Tarybos".

Kokios formos buvo šis sukilimas, mes patikrintų žinių dar neturime, bet iš gautųjų žinių spėjame, kad greičiau daug kas norėtų, kad taip butų, o ne kad taip iš tikro buvo. Yra žinoma, jog kai-kurie Amerikos brigadoj tarnaujantieji karininkai negalėjo pagauti musų kariuomenės užuojautos, kuomet ta Amerika buvusio Valstybės sekretoriaus Lansingo lupomis dar nori kalbėti apie Rusijos nedalinimą ir nori palaikyti jau griuvusį sumanymą apie Rusijos atstatymą su pagelba Yudeničio, Kolčako ar Denikino. Paskelbtas viešai Valstybės Departamento atsinešimas prie Lietuvos ypač pakėlė karštį tarp kai-kurių lietuvių. Yra žinoma, jog į Amerikiečius buvo mėtomi akmenįs, jog vienam karininkui buvo ant Laisvės Alejos Kaune peršauta ranka. Ar ne tame tik pradžia to viso sukilimo, apie kurį taip plačiai buvo kalbėta? Žinoma, reikia pasigailėti, kad šiaip atsitiko su Amerikos karininkais ,nes jog jie čion visai nekalti.

Toliaus platinamos yra žinios ir apie lenkų norą užimti Lietuvą, bet čion gautomis žiniomis turime aiškiai pasakyti, jog vis tat paprastas melas, kurio nereikėtų spaudoje kartoti. Lenkams jau yra patarta apleisti svetimų tautų užimtas vietas, išsikraustyti ir jeigu jie geruoju neišsikraustys, tai aliantai žada pavartoti ir pajiegą prieš juos. Rods ir Amerikiečiai šiuo žvilgsniu yra pilnai solidarųs su aliantais, todel neuustokime vilties, jog viskas bus gerai. Dabar gi dažnai pasirodome visai silpnučiais. pagavę vieną ar kitą žinią jau aimanuojame, jau patįs tarškame apie musų suirutę, kuri yra tik ant naudos musų politiniams priešams. Giliausiu šių priešų noru yra, kad Lietuvoje įvyktų suirutė, kad vieniems ar kitiems butų progos įsikišti. Paminėtos yra ir tos skelbiamos suirutės priežastis - girdi dėlei nemokėjimo algos kareiviams. Galima tvirtai pasakyti, jog tat melas, nes ir Amerikos lietuviai jau dėjo ir dedasi prie paskolos ir pinigų užteks. Reikia tik dar labiau, ir karščiau remti paskolą - tuomet jau priešai nebeišdrys sakyti, kad neva mes algų nemokame.

Štai Kame Priežastis.

Vienas laikraščių skaitytojas "Lietuvoje" nusiskundžia, kad tuluose Amerikos didmiesčiuose kaip East St. Louis, Ill., Philadelphia, Pa., etc. sunku gauti tautišką laikraštį.

Reikia pasakyti, kad del to į tuos miestus mažai tautiškų laikraščių pareina, kad juose nėra Am. Liet. Taut. Sandaros kuopų.

Laikraščių skaitytojas mini ir Chicagą. Ten tiesa yra viena nedidelė ALTS. 25-ta kuopa, bet ji priklauso prie tų ALTS. kuopų, kurios apie save pasiskelbia tik kviečiant į susirinkimą "visus ALTS. narius ir norinčius prisirašyti", o po susirinkimo nieko nepraneša.

Chicaginės TMD. kuopos nariai per spaudą jieško savo kuopos valdybos. ALT. Sandaros kuopų valdybos nedasileiskite iki tokių pajieškojimų, o kuriuose miestuose dar nėra ALTS. kuopų — tų kolonijų lietuviai pasistengkite surasti. O. tuomet tose kolonijose nestokuos tautiškų laikraščių.

Lietuvos Kaimo Išeiviams

"Sandara" gavo kelis "Sietyno" numerius ir sekantį jo redaktoriaus F. Bugailiškio laišką:

Lietuvos Valstybės kurimas priklauso nuo jo kaimo. Kaimo gerovė ir jo pažanga — tai pamatas ant kurio iškils jos atvirasis rumas.

Del to svarbu, kad musų kaimas greičiau atbustų iš savo miego, kad jo paslėptosios jiegos atgytų naujam kurybos darbui, kuris reikalingas šimtų ir tukstančių darbuotojų.

Pakelti iš griuvėsių musų krašto ukį kulturingų šalių pavyzdžiu, sutvarkyti jo vidaus jėgą—vietos savivaldybę ir visuomenės darbą — štai artimieji kaimo kulturos darbo uždaviniai.

Jų yra pasistatę kaimo pažangos darbuotojai. Jiems vykdyti gimė provincijoje (Šiauliuose) "Sietynas", dvisavaitinis kooperacijos, savyvaldybės, ukio, kulturos ir profesijos gyvenimo žurnalas (laikraštis). Susispietusios aplink jį musų provincijos žymiosios jėgos, tvyrtai yra pasiryžusios atgaivinti musų apgriuvusį ir purviną kaimą, taip kad jame butų šviesu, gražu, švaru, sotu ir kulturinga.

Tam tikslui pasiekti reikalinga, kad plačiosios minios greičiau persiimtų tomis kulturos idėjomis ir mintimis ir prisidėtų savo jėgomis bendram kurybos darbui. Taigi svarbu, kad tas kaimo kurybos laikraštis plačiai pasklystų po musų užrukusias ir tamsias grįčias.

Musų kaimo išeiviai, svetur supratę didelę kulturos reikšmę turėtų ateiti pagalbon, užsakydami "Sietyną" savo giminėms ir pažįstamiems.Vienu savo doleriu jus netik padarytumėt saviškiams smagumą, bet dar nejučiomis praskleistumėt kulturos spinduliams duris į savo tėviškės kaimelį.

Ypačiai reikalingi butų tokio sušelpimo laikraščiu žemaičiai, kurie kulturos žvilgsniu nesulyginamai toliau atsilikę už aukštaičius.

Siunčiant "Sietynui" pinigus reikalinga sykiu nurodyti ir adresas, kam siųsti "Sietynas".

Už 1 doliarį "Sietyną" gauti galėtų metams 1 emėjas; pusei metų du emėjai; ketvirčiai keturi emėjai.

Be to "Sietynas" apsiima už 1 doliarį suteikti Lietuvos išeiviams įvairių žinių apie jų gimines ir pažįstamus iš Šiaulių apskrities, nesuradus gi jų — paskelbti pajieškojimą savo laikraštyje; pajieškojimų skelbimai priimami ir iš kitų apskričių.

Adresas:
Šiauliai, Dvaro g-vė N. 24, "Sietynui".

Kiti laikraščiai prašomi atspausdinti šį atsišaukimą.

Leidėjas:
Šiaulių Vartotojų B-vių Sąjunga.

Laiškas iš Korejos.

Kovo 15, "Sandaros" redaktorius gavo sekantį laišką iš Korėjos:

Gerbiamasis redaktoriau! Spalio 18 d., 1919 m. aš išsiunčiau laiškus į 4 lietuivų laikraščių Amerikoje redakcijas (tame skaičiuje ir "Sandarai"), prašydamas patalpint laikraščiuose mano pajieškojimą giminių. Bet mano laiškas tilpo tik **vienoje "Sandaroje"** (žiur. 1919 m. N. 48). Tokiu jautriu "Sandaros" atsilepimų į prašymus šaukiančių pagalbos tėvynainių, kurie dabar skursta įvairiuose svetimose šalyse — aš negaliu atsidžiaugti.

Šimtą kartų dėkuoju už T. gerą širdį ir linkiu kuogeriausio pasisekimo laikraščiui "Sandarai". Taipgi esu labai dėkingas už laikraštį. Laikraščio turinys man patinka. Norėčiau ir toliau gauti laikraštį, tik nelaimė, kad pinigų neturiu prenumeratai. Daugiausiai, kuo aš galiu atsilyginti, tai padengt krasos išlaidas, bet negreičiau, kaip už kokių 3-4 mėnesių. Jeigu T. mano sąlygos priimtinos, prašyčiau laikraštį siuntinėt man.

Tariu pagarbos žodį,
L. Apulskis,

Mana adresas:
L. Opulsky, Russian Consulate, Gensan, Korea.
Gensanas, Sausio 20 d., 1920 m.

Liet. Laisvės Paskola.

Agitacija.

Pastaruoju laiku agitacija gana smarkiai varoma. Majoras žadeikis dar vis važinėja po vakarines valstijas ir beveik kas vakaras kalba, p-ai J. V. Liutkauskas ir Krušinskas irgi važinėja, kur tiktai kas pareikalauja. Važinėja p. J. Šaliunas, p. žiuris, K. Norkus. Apart to važinėja p. J. Purvis ir J. Milius. Po Naują Angliją važinėja p. Česnulis, kuris vėliau vyks Pennsilvanijon. Pon. G. Mastauskas visai neseniai apvažinėjo Wilkes Barres ir Shenandoah apielinkes ir buvo gana geros pasekmės, ypač gana gerai pasirodė Mahanoyaus ir Shenandoah lietuviai.

Be to ir vietos veikėjai ir organizacijos, kiek matyti iš laikraščių, daro savo apskrityse susirinkimus ir prie kiekvienos progos agituoja už paskolą. Pavyzdžiui pil. Bagočius iš Bostono aplankė Ansoniją ir keletą kitų kolonijų ir surinko ir bonų ir aukų "Šaulių" organizacijai. Varykime darbą visur. Teneatsilieka nė viena draugija nepadirbėjus.

Lietuvos Misijos Informacijų Biuras.

WEST LYNN, MASS.

Triukšmingai Atgaivinta Sandaros 40 kuopa.

Kovo 7 d. susirinkę burelis tėvynainių į Lietuvių salę kalbėjo kas-link Sandaros 40 kuopos. Ten buvo atsilankę ir pp. J. N. ir J. D., kitą syk buvę ALTS. 40 kp. nariai, o dabar nesulig savo stono nuprogresavę. Bekalbant apie atnaujinimą Sandaros kuopos tie draugai visą laiką zurzėjo ir priešinosi atnaujinimui. Toliaus senas kp. rašt., p. J. Židerskis, pranešė, kad pas seną kasierių randasi kuopos pinigų apie $8.00. Tai p. J. D., kuris buvo išsikaušęs svaigalo, ant drąsos, pašokęs nuo kedės pradėjo rėkti, buk Sandara nedarbininkiška ir pribėgęs prie J. Ž. norė kirst į veidą, bet jo draugas jį išsivedė laukan. To draugučio vienam kišeniuje "Džemaika Džindžer", o kitam raudona literatuta.

Bet rimtesni darbininkai nekreipė atydos į rėksnį, bet sutvėrė ALTS. kuopą iš 12 narių. Tarp to visko buvo apkalbama dalykai ir nutarta parengti prakalbas greitoj ateityje. Taipgi nutarė rengti šokius balandžio 24 d. Išrinkta valdyba ir pradėtas visas veikimas. Pirmininkas Jonas Klimas, prot. rašt. Juozas židerskas, fin. rašt. p-lė Ona Vengraičiutė, kasierius K. Sirbikas. Kitas susirinkimas nutarta laikyti tą pačią dieną po prakalbų.

Sandarietis.

SIŲSKITE "SANDARĄ" LIETUVON.

Ar jau užrašiai savo giminėms į Lietuvą "Sandarą"? Jeigu dar ne tai užrašyk šiandien, Lietuvos žmonėms geriausiai patinka musų laikraštis ir jie varžosi nuo viens kito, kad tik gavus pasiskaityti "Sandarą."

Klerikalai Liepia Griebties Revolverių.

BAISI DEMORALIZACIJA.

Nedėlioje, kovo 7 d., S. Bostono lietuviški klerikalai apvaikščiojo "Tautos Šventę", tai yra Šv. Kazimiero **lenkų karaliaus** dieną. Tam tikslui surengė prakalbas Municipal salėje. Kalbėtojai buvo Gudas, adv. Kalinauskas, Romanas, Česnulis ir kun. Urbanavičius.

Pirmininkavo Kneižis. Kalbėtojas Gudas pasakė, kad Tautos Taryba įsteigė ir užgyrė Švento Kazimiero dieną kaipo Lietuvių Tautos šventę ir uždėjo įstatymą, kad kiekvienas lietuvis turi užsimokėti vienos dienos uždarbį įTautos Fondą, kurį jis gyrė ir sakė aukaus $100, bet pinigų nerodė.

Antras trumpai kalbėjo advokatas Kalinauskas.

Trečias kalbėjo Romanas. Jis pirmiausia kritikavo adv. Kalinauską už tai, kad pastarasis ragino visus prie vienybės. Romanas pliauškė, kad su N. L. D. Komiteto laisvamaniais niekados niekas negali dėties. Kalbėjo šmeiždamas visus lietuvius. Viską į spaudą dėti negalima, ir kada jau pasakė, kad N. L. D. K. tik ir sutvėrė kad išardyt vietinį Tautos Fondo skyrių ir paniekint jojo veikėjus ir tuomi pasidaryt sau liuosą kelią rinkti buk tai del Lietuvos aukas ir po tai priedanga pelnytis imant del saves augštas algas ir leisti žmonių pinigus, surinktus del Lietuvos, ant tokių reikalų, kaip tai ve: Nupirko bonką koniako,, iškėlė pietus Copley Plaza Hotelyje ir Ivaškevičiaus stuboje ir aš abejoju, kad visus minėtus dalykus Ivaškevičius užmokėjo jusų pinigais. Ant šitų žioplų Romano žodžių užužė šauksmas:

"Melagi! Melagi! Neteisybę kalbi! Sėsk! Kur mano baksai! Eik Šalin! Šalin klerikalai"! Romanas nusigando ir pasitraukė užpakalin steičiaus. Kneižis šoko priekin ir rėkia:

Katras galit pasakyti, kad Romanas neteisybę sakė, eikit ant steičiaus ir paaiškinsit.

Vietos veikėjas gerb. Pratapas atsikėlė nuo sėdynės ir prisiartino prie steičiaus. Tik priėjus prie pat steičiaus Kneižis šoko, iškėlė savo dešinę ranką ir jau rodės, kad prasidės pašventinimas Švento Kazimiero dienos, bet Pratapas drąsiai stovėjo prie steičiaus ir Kneižis savo ranką lėtai nuleido žemyn ir suriko:

Ar mes duosim jam kalbėti, ar ne?!

Didis šauksmas pasigirdo:

"Duok", kiti "neduok", ir triukšmas tęsėsi per kiek laiko ir Kneižis vėl suriko:

Leiskim per balsus ar duosim kalbėti, ar ne! Leidus per balsus, balsavo už ir prieš nežinomas skaitlius, nes balsų niekas neskaitė ir tik Kneižis suriko: Balsavo dauguma prieš ir Pratapui kalbėti neduosime.

Vėl baisus šauksmas, bet Pratapas pamojo ranka publikai sėsti ir tada visi aprimo. Tuomet mažytis Kneižis ėmė šukaut nė šį ne tą ir aiškint, kad dabar, tai tikrai žinom koki draugai musų laisvamaniai yra, ir kad kiekvienas katalikas nežengtų nė vieną žingsnį su laisvamaniu ir kad kiekvienas geras **katalikas ant kiekvieno žingsnio turėtų revolverį kišeniuje gatavą** del laisvamanio.

Šiuos žodžius pasakius tik ir užužė balsas iš publikos prieš tą demoralizuotoją. Tik už kiek laiko Kneižis gavo progą surikti:

Aš dar neliepiu šauti, tik laikyti popieroj kišeniuje.

(Seka ant 8 pusl.)

PASINAUDOKITE PASKUTINE PROGA.

Be abejonės, kad iki šioliai kiekvienam yra žinoma, jog Lietuvos Neprigulmybės Fondas pardavinėja Lietuvos pašto markes, kurios iki 1 d. Liepos bus išmainomos Lietuvoje ant pinigų. Lietuvos Neprigulmybės Fondas per Lietuvos atstovybę Amerikoje yra padaręs su Lietuvos valdžia tam tikrą sutartį, sulig kurios yra proga visiems lietuviams tiesioginiu keliu sušelpti savo gimines bei draugus kartu pagelbėti Lietuvos Valstybės reikalams. Kadangi pardavinėjimo laikas yra aprubežiuotas ir baigsis su 31 d. šio mėnesio, tad patartina visiems pasinaudoti šia proga ir tuojaus siųsti užsakymus, nes laiko visai mažai beliko.

Markių arba pašto ženklų galima gauti įvairių denominacijų, kaip tai po 15, 20, 30, 40, 50 ir 60 skatikų ir po 3 ir 5 auksinus. Vienas auksinas arba šimtas skatikų kaštuoja 25c., o 100 auksinų arba 10,000 skatikų galima gauti už $25.00.

Norintieji sušepti savo gimines,viskas kas reikalinga padary ti, tai išpirkti "money orderį" arba čekį ant Lietuvos Neprigulmybės Fondo vardo, išpildyti žemiaus nurodytą kuponą ir prisiųsti sekretorei. Kartu su užsakymu reikalinga pranešti kokių markių reikalaujate ir ar perkate šelpimo tikslu. Mat yra daugelis tokių, kurie nusiperka markių tik už pora doliarių ir nusiunčia savo giminėms arba draugams Lietuvoje, lipinimui ant laiškų. Tokia dovana irgi begalo naudinga ir pagirtina, nes yra nemažai tokių nelaimingų žmonių, kurie trokšta parašyti savo giminėms bei draugams Amerikoje, bet neturi ištekliaus, ir nusiuntimas pašto markių tokiems neišpasakytai juos nudžiugintų. Tiems gi, kurie perka markes šelpimo kitslu, norėdami, kad markės butų išmainomos ant pinigų, tokiems kartu su markėms yra siunčiamas tam tikras paliudijimas su Lietuvos Misijos pirmininko J. Vileišio parašu ir su Lietuvos Neprigulmybės Fondo pirmininko ir sekretoriaus parašais. Paliudijimas kartu su markėms turi buti pasiųstas giminei Lietuvoje registruotame laiške, nes be paliudijimo markės nebus pakeičiamos ant pinigų.

Broliai ir sesutės! Nepraleiskite šios puikios progos ir pirkite kuodaugiausia Lietuvos Valstybės markių! Parodykime savo tėvams, broliams, sesutėms, etc., kad Jųs neužmirštate jų nelaimėje esančių ir podraug paremiate savo nuvargintą Tėvynę. Atminkite, kad čia nėra aukų meldimas, bet tik pagelbėjimas jums sušelpti savo gimines ir draugus be tarpininkystės kokių tai bankų, bendrovių ir tt.

Kurie dar neužmiršote savo tėvynės Lietuvos ir kurie norite ištiesti pagelbos ranką jos nuvargintiems piliečiams, pirkite Lietuvos Valstybės markių šiandien pasinaudokite šia paskutine proga.

P. Jurgeliutė,
L. N. F. Sekr.
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

P. S. Geistina, kad visi tie, kurie yra pasiėmę pardavnėti Lietuvos pašto markes, pasistengtų visas išparduoti ir gale šio mėnesio prisiųsti pilnas atskaitas kartu su pinigais ir likusiomis markėmis.

SIŲSKIE DOVANAS SAVO GIMINĖMS

Iškirpę žemutinį kuponą, su pinigais pasiųskite jį L. N. Fondan žemiau nurodytu adresu.

LIETUVOS NEPRIGULMYBES FONDAS.

apsiėmė patarnauti Lietuviams, kurie nori nusiųsti dovanas savo giminėms Lietuvon. Prisiųskite pinigus žemiau nurodytu adresu, o gavę Lietuvos Valstybės Pašto markes ir pasiuntę jas savo giminėms registruotame laiške, padarysite jam dovaną, nes Lietuvos Valstybės Pašto markės bus išmainomos į pinigus iki 1 d. Liepos, 1920 metų. Už 1 lietuvišką auksiną reikia mokėti 25c., už 100 — $25.00 ir tt. Lietuvos Valstybės Pašto markių turime po 10, 15 20, 30, 40, 50 ir 60 skatikų, taipgi po 3 ir 5 auksinus.

LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDAS,

307 W. 30th St., New York, N. Y.

Egzekutyvio Komiteto Pirmininkas.

L. N. F. Pirmininkas.

L. N. F. Sekretorė.

Aš .....

prisiunčiu $ ..... c. .....malonėkite man prisiųsti Lietuvos Pašto markių ..... auksinų šiuo

adresu .....N. ..... Gatvė.....

Miestas ..... Valstija .....

DIRBTUVE.

Parsiduoda didelis medinis budinkas, ant trijų lubų. Dabar užimtas — apačioj kalvė, o viršuje mašinšapė. Savininkas mirė, todel turi labai greitai parduoti.

PEKARNĖ.

Namas ir biznis parsiduoda sykiu. Turi buti greitai parduotas, nes savininkas mirė. Už namą ir už biznį — $6000, $1500 įmokėti.

NAMAS.

3 šeimynų, 20 kambarių, su maudynėmis ir garine šilumą (steam heat), taipgi pijazas. Atneša $90. į mėnesį arba $1080. per metus. Prekė $5900. su labai lengvomis išlygomis. Savininkas turi išvažiuoti į kitą miestą, todel priv.lo greitai parduoti.

FARMA.

120 akrų žemės, 25 karvės, 2 arkliai, budinkai, visokie žemdirbystės įrankiai, daug kiaulių, vištų, šieno ir visokių farmos daiktų. Apie 80 akrių dirbamos ir 40 akrų ganyklos ir miško. Dvi didelės upės teka per pat vidurį farmos su daugybe žuvų. Parduoda visai nebrangiai arba galima išmainyti ant namų arba mažesnės farmukės.

BIZNIS.

Čeverykų, drabužių ir namų rakandų — baldai (furniture) krautuvė. Visas tavoras turi buti išparduotas į vieną mėnesį, nes savininkas išvažiuoja į kitą miestą užsiimti išdirbyste avalų.

NAMUKAS.

Iš 3 kambarių ir 30 lotų žemės, Lietuvių apgyventoje vietoje, netoli nuo dirbtuvių. Turi buti butinai parduotas, nes savininkas negyvena jame ir jisai jam yra visai nereikalingas. Upė teka palei žemę, yra daug žuvų ir vasaros laike yra viena iš geriausių vietų maudytis. Prekė $1900. su $300. įmokėjimu arba išmainyti ant bile kokio namo So. Bostone.

DAUGYBĖ

ir kitų vietų turim ant pardavimo arba išmainymo. Jeigu esi savininkas namo arba farmos ir norėtum parduoti arba išmainyti, tai pranešk musų ofisui kuogreičiausiai, o mes apžiurėję duosime pasiulijimą ant pirmo atsiliepimo.

LITHUANIAN AGENCY,
A. Ivaszkevicz,
315 Broadway, S. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605.

Anodija.

Viena iš reikalingiausių vaistų namuose.

Daktaras sako: "Geri ir sauguș vaistai sustabdyti vidurių gėlimą. Reikia pilti ant cukraus 3-5 lašus ir imti, kol skaudėjimas-gėlimas apstos. Galima ir vaikams duoti po vieną lašą ant cukraus. Neduokite jaunesniems, kaip dviejų metų veikams."

Taigi, ir tamsta pasipirk tą naudingą vaistą.

Tikra ir stipri.

Jatul's anodija kaina $1.00. Užsakymą ir pinigus pasiųskite šitaip adresuodami:

P. A. JATUL, aptiekorius,
P. O. Box 2128, Boston, Mass.

Skaitykite "Sandarą"

DU PAGARSINIMAI

Pranešame savo viengenčiams, kad turime pardavimui LIETUVIŠKŲ ROLIŲ del Pianų, taipgi Pianų Gramafonų, Vargonėlių, Rašomų Mašinėlių ir t. t. Mes parduodame daug pigiau negu kiti.

REIKALINGAS pusininkas biznyje Pianų. Vyras ar moteris, geras žmogus, kuris gali įnešti dalį pinigų ir kad su žmonėms mokėtų pakalbėti,nes man per sunku vienam, pats esu jau nebejaunas.

STAN. AMBROZAITIS,
332 South 2nd St., Brooklyn, N. Y.

FARMOS! FARMOS!

Didelės lietuvi kolonijos randasi apie Fountain, Mich. Šis miestas yra centru lietuvių kolonijos, čia jau yra pirkę ukes suviršė 400 lietuvių. Aš dar turių 32 farmas ant pardavimo su puikiausiais budinkais ir dideliais sodnais, taipgi turiu 12000 akrų nevalytos žemės nuo $10.00 iki $25.00 už akrą.

Rašyk ir reikalauk Farmų Katalogo.

J. A. ŽEMAITIS,
R. I., Fountain, Mich.

PRANEŠIMAS Scenos Mylėtojam

Dėlei stokos naujų ir geresnių sceniškų veikalų, nuo pat pradžios didžiosios karės. Pats budamas mylėtojum scenos, pasistengiau savo lėšomis išleisti komediją vieno veiksmo vardu:

"AUKSO VERŠIS".

Veikalėlis ideališkas šių laikų, lengvas perstatyti, dalyvaujant 4 vyrams ir vienai merginai. Pirmiausia iš rankraščio lošė Chicagos, Dramos Draugija miesto svetainėje, labai gražiai likos atvaidinta ir publikai patiko. Todel šiuomi pasiulau gerb. scenos mylėtojų draugijoms imti vaidinti šitą komediją **"Aukso Veršis"**; knygelė 35 pusl., kaina 15 centų.

Reikalaukite jos pes savo artimiausį lietuviškų knygų perkupčių, arba pas išleidėjų laišku, sekamu adresu:

M. J. DAMIJONAITIS,
607 E. 8th St., So. Boston, 27, Mass.

TIESIAI Į HAMBURGĄ

CUNARD LINIJA

Dvejais Šriubais Laivas
"SAXONIA"

Išplauks Balandžio 3 d. 1920. Kaina kajutų $150.00. Trečia kliasa $100.00 Pridedant $5.00, karės taksų.

Pilnas inofrmacijas gausite pas:

THE CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.

arba pas vietos agentus.

PIRK DABAR LAIKAS PIRK

LIETUVOS LAISVES BONĄ

Jeigu tiktai norite, kad butų

LIETUVA

LAISVA NEPRIKLAUSOMA DEMOKRATIŠKA RESPUBLIKA

Bonai ant 100 doliarių ir daugiau (yra ir mažesni ant 50 doliarių). skolinami ant 15 metų ir duos kiekvienam po 5 nuošimtį į metus.

PIRKITE SAVO KOLONIJOS STOTYJE

Arba kreipkitės stačiai į Lietuvos Misiją prisiųsdami pinigus:

257 WEST 71st STREET, NEW YORK, N. Y.

UŽSIRAŠYKITE NAUJĄ LAIKRAŠTĮ.

Nuo pradžios balandžio pradėsime išleidinėti "UKININKŲ ŽINIAS". Eis kas dvi savaitės bepartyvis iliustruotas žurnalas.

"Ukininkų Žiniose" talpinsis iš viso pasaulio geriausios žinios, apie praktišką ir mokslišką vedimą ukininkystės, sodauninkystės, daržininkystės, pieninkystės ir visokių gyvulių auginimą ir jų gydymus iš visokių ligų. Talpinsis gaspadinių pasikalbėjimai apie pavyzdingą namuose tvarkos vedimą, apie apsirėdymus ir drapanų madas, apie valgių gaminimą ir vaisių koncervavimus. Talpinsime daug naudingų šeiminiškų pasiskaitymų, satyros ir Jaunuomenei apie meilę ir ateities gyvėnimą. Tilps vaizbos, žinios ir kitų naudingų raštų.

Užsirašykite kožnas "Ukininkų Žinias", ukininkas ir miesto gyventojas, užrašykite ir savo giminėms į Lietuvą, kuriems bus jusų geriausia del jujų dovana. Kaina metams $1.50, pusei metų $1.00; Užrubežin $2.50. Reikalaujame agentų del platinimo "Ukininkų Žinios" ir rinkti apskelbimus. Kviečiame korespondentus ir rašytojus pagelbon musų naujam laikraščiui su savo raštais, už tai busime labai dėkingi.

Mes parduodame ukes didžiausiame pasirinkime. Norinti parsitraukti iš ukės šviežius, grynus produktus, kreipkitės pas mus, o mes jumis prisiųsime gerų šviežių valgomų produktų. Mes turime 200,000 čiepitų vaisinių medelių ir krumų. Su visais panašiais reikalais kreipkitės į mus, mes užganėdinsime jus. Adresas:

LIETUVIŲ UKININKŲ DRAUGIJA
Robinson Building Scottville, Mich.

LAIKRAŠČIAI IŠ LIETUVOS

Tikros žinios apie Lietuvos žmonių gyvenimą galima rasti darbo žmonių reikalams pašvęstuose laikraščiuose.

Skaitykite ir Platinkite:

"LIETUVOS UKININKĄ", išeina kas savaitė su priedais "Jauniams", "Žemė", "Sveikata" etc. Kaina metams — $2.00.

"DARBĄ", išeina tris kartus savaitėje. Mokslo literaturos, politikos pažangus laikraštis. Kaina metams — $3.00.

"VARPĄ" , mėnesinis. Tai tąsa senojo "Varpo" iš Tilžės, kuris ėjo dar lietuvių spaudos uždraudimo metais. Kaina metams — $2.00.

Visus tuos laikraščius galima užsisakyti pas:

VARPO BENDROVĖS ATSTOVYBĖ AMERIKOJE,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

PROVIDENCE, R. I.
Lietuvaitė Pakrikštino Lenkbernį.

Kovo 5, pas D. N. susirinko burelis žmonių. Jų tarpe buvo ir J. Žilinskas, kuris yra lietuvis, bet dar neišsivystęs iš tamsybės žabangų, nesusipratęs ir vadina save lenku. Kilus kalbai apie Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus lenkbernis Žilinskas priešinosi paskolai ir kvailai gyrėsi, kad jis jau davęs $50.00 Lenkijos rėmimui ir dar duosęs, kad tik Lietuva nebutų laisva. Susipratę lietuvaitės ėmė koliot tą tamsuną. Lietuvaitės sako dėkime aukas ir duokime paskolą Lietuvai, kad tik Lietuva taptų laisva. Lenkbernis ėmė tyčiotis. Tuomet gerb. Anelė Maneikienė paėmė šluotą ir taip šventino tą lenkbernį, kad net šluotos kotas subyrėjo. Lenkbernis išėjo namo ir dabar sarmatijasi akis pakelt. Garbė lietuvaitei, kad pakrikštino lenkbernį.

Ten Buvęs.

NEWARK. N. J.
Prakalbos Kap. V. Lazdyno apie Lietuvą.

Kovo 7 dieną š. m., 2 val. po piet Newarko Taryba surengė prakalbas kap. Lazdynui, tik ką sugrįžusiam iš Lietuvos. Žmonių prisirinko pilnutėlė svetainė.

Iš pradžios kalbėtojas perstatė, kokius įspudžius padarė ant jo Lietuva ir kaip ji atrodo po karei. Daugelis kaimų labai sunaikinta ir nekurie miestai, kaip Šiauliai ir kiti, kur buvo didesni mušiai, atrodo labai apverktinai. Vietoj stubų, stovi tik vien sugriautos sienos ir aplužę kaminai. Žmonės gyvena sklepuose, arba ant greit sukaltose iš lentų stubukėse arba "balaganose", kaip jie vadina. Tiems žmonėms priseina kęst nemažas vargas.

Bet tose vietose, kur karė neuždėjo savo slėgiančią ranką, gyvenimas eina kaip puikiau but negali. Žmonės turi užtektinai ir duodos ir mėsos ir kitų valgių, tik jiems truksta aprėdalo, o žmonėms, kurie negyvena ukėse, truksta pinigų. Kas iš Amerikos parvažiuos į Lietuvą su pinigais, tai ten galės daug geriau gyventi, negu čia, ypatingai kuomet kursas lietuviškų pinigų, sulyginant su doliariu, yra labai žemas.

Ragino, kad visokios rųšies mechanikai tvertusi į korporacijas ir važiuotų atbudavoti Lietuvą, nes ten žmonių su amatais labai reikalinga, o Lietuvoje jų mažai.

Paskui perstatė vaikų prieglaudas Kaune ir kariškus ligonbučius. Vaikučiai prieglaudose kenčia skurdą. Truksta jiems drapanų avalų ir geros priežiuros. Didelį įspudį ant žmonių padarė, kuomet pradėjo pasakoti apie sužeistus kareivius ligonbučiuose. Tie broliai, kurie dėjo savo gyvastį už tėvynę, neturi žmoniškos pagelbos. Nekurie guli su kulkomis žaizdose, del to, kad gydytojai negali surasti, kur ji yra,o mašinos peršviečiančiosios neturi; sako, išrašę iš Vokietijos, bet negal susilaukti. Kitų kunas pųsta nuo žaizdų, kad nėr užtektinai drobės ir vatos del perrišimo. Kiti, atvežti iš karės lauko guli po tris dienas neapžiurėti, — gydytojų truksta. Ir taip prie tokio stokumo visokių daiktų, musų karžygiai daug kenčia. Ligonbučiuose daugiausia stoka vatos, drobės del aprišimų, paklodžių, marškinių ir ciratos (klijonkės) paklot po sunkiai sužeistais ligoniais.

Bet daugiausiai truksta Lietuvai pinigų. Šiame amžiuje nė joks darbas negali buti padaromas be pinigų ir nė jokia valstija negal but atvaduota. O pinigais mes galim paremt Lietuvą, pirkdami lietuviškus bonus. Kuodaugiaus mes bonų išpirksime, tuo greičiau turėsime geresnes pasekmes savo darbuose.

Paskui buvo perskaityta paliudyjimas su parašu ministerių pirmininko ir prezidento Smetonos,kad pinigai,kuriuos Newarko lietuviai siuntė Lietuvos Sauliams, 500 doliarių, priimti ir prisiųsta padėka už taip didelę paramą lietuvių karžygiams.

Pabaigus kalbėti V. Lazdynui, pasakė trumpą prakalbą vietinis veikėjas J. Kralikauskas. Tarp ko kito jis išdėstė klaidingas pažiuras lietuvių. Lietuvis į lietuvį žiuri kaip į mažai arba visai niekam netinkantį žmogų. "Lietuvis, sako kiti, netinka prie biznio, negali buti geras mechanikas, arba kokio kito amato jis negali atlikti gerai; ot paimk svetimtautį, tai jis padarys taip, kaip reikia." Bet tai yra didelė klaida musų žmonių. Tik mums reikia palaikyti, vieni kitų neniekint, tai mes pamatysim, kad galim atlikt neblogiau už svetimtaučius.

Po prakalbų kap. Lazdynas pasakė, kad jei kas nori duot kokius užklausimus apie Lietuvą, tai jis atsakys. Buvo duota nemažai klausimų, bet tik gaila, kad iš jų mažai buvo rimtų. Pasirodo, kad daug newarkiečių yra dar nesubrendusių. Jie moka tik griaut, tvėrimo klausimas jų nepaliečia.

P. G—tė.

WATERBURY, CONN.
"Varpo" Darbai.

Kovo 6, Liet. Dramos Drg. "Varpas" nutarė šį pavasarį pastatyti scenoje "Kantrią Eleną", o rudenį "Gražų Razbaininką"— J. Zolpo veikalas, kuris dar rankraštyje. Taigi varpiečiai suteiks progą waterburiečiams pamatyt puikius veikalus, nes nuo pastatymo "Kalvio Duktės", kurią statė ALTS. Seimo iškilmėse, didesnio nieko nebuvo nuveikta.

Dabar visi į darbą!

A. Aidukonis.

WESTFIELD, MASS.
Aukos Lietuvos Šauliams.

Vas. 22, 1920, laike 2 metų Lietuvos neprigulmybės sukaktuvių paminėjimo aukavo šie geri tėvynainiai:

Juozas Žekonis	$5.00
Juozas Meštautas	4.50
Kaz. Vertelga	3.00

Po $2.00:

Mikol Srucer, Jonas Pelkus, Fr. Kašelionis, Jonas Jarash, Kas. Adomaitis, Joz. Jurkšaitis, Juoz. Mažeika, Ant. J. Janaitis, Baltrus Danila, Pr. Vaivada,Vinças Kičas, Mike Zvalonis, St. Arlauskas, Adam Kazlauskas, Just. Žala, Jonas Stungis, Juoz. Makaravičius, Benis Grigalunas.

Po $1.00:

Jonas Laibakonis, Petras Lukšis, Juoz. Minkus, Simanas Minkus, Kaz. Sidarevičius, Vac. Maslauskas, Jonas Jegelevičius, Petras Minkus, V. Bartkus, P. Paška, Maike Strolis, Tamas Klanunas, Kastantas Peteckis, Jonas Bakšenckas, Juoz. Gasparavičius, Jonas Žekonis, K. Skrobutėnas, C. Vituris, Jeva Jucevičienė, St. Brazaitis, St. Petkus, Jonas Brazaitis.

Viso $70.00 pasiųsta Lietuvos Šauliams. Pradžią apvaikščiojimo padarė ALT. Sandaros 13 kp. Garbė už pasidarbavimą priklauso D. L. K. Vytauto Draugijai ir visiems pavieniams, pasidarbavusiems šiame paminėjime.

Justinas Žala.

LAWRENCE, MASS.
Rengiamasi Prie Vasarinių Rengimų.

ALTS. 12 kp. nusisamdė puikią LTKB. kempę su sale savo piknikui ant 7 ir 8 dd. rugpjučio. Visos Naujosios Anglijos jaunimas kviečiamas rengtis į šį parengimą.

TMD. 7 kp. ten pat rengia savo gegužinę birželio 11-12.

Naujosios Anglijos apskritys turėtų pasirupinti vasaros parengimais ir Seimu.

J. Žukauskas.

LAWRENCE, MASS.
Bėdos.

Kovo 7, atsibuvo Lietuvių Tautos Katalikų parapijos susirinkimas. Komitetų pranešimai rodė, kad viskas einasi labai gerai. Bet paskiaus pasirodė, kad ateina daugybė bilų, pav. už altorių $300.00, už šnapšą ir alų $75.00, ir daug bilų už kitokius dalykus. Tas bilas kontroliavo čia buvusis S. B. Mickevičius, kuris parodęs parapijonams bilas paimdavo parapijonų pinigus, bet vieton apmokėjimo jis sau pasilikdavo. Taigi to vyskupo suktybės ir dabar atsiliepia ir tramdo parapijonus. Vienok parapijonai papeikia Mickevičių, palygina jį su tikrais Romos krokodiliais ir vėl darbuojasi, nes rymiokai čia visai po čiutabakių sparnu sulindo.

Patartina Lawrenco lietuviams daugiau pasirupinti tautos reikalais.

Barzdočius.

PROVIDENCE, R. I.
Pirkite L. L. Bonus.

Pora savaičių tam atgal čion susiorganizavo Lietuvos Laisvės Bonų pardavimo stotis, ir išrinko komitetą ir rinkėjus, kurie jau pradėjo savo darbą del labo tėvynės - Lietuvos, ir jau eina per stubas pardavinėdami L. L. Bonus, bet dar daugumas nežino ir bijo pirkti. Nors jau suviršį du tukstančius pardavėm, bet dauguma dar vis laukia, kad parengus visuomeniškas prakalbas arba kad pakvietus Misiją tam tikslui.

Parengėm prakalbos ant 21 kovo, nedėlioje, 3 val. po pietų, salėje kampas Charles ir Randall Sts.

Yra užkviesti chorai, bus ir pamarginimų. Ateikite visi. (ALTS. 68 kuopos susirinkimo paskelbimas gautas per vėlai. **Red.**)

J. Karpavičius.

RUMFORD, ME.
Lietuviai Atbunda.

Lietuvos šauliams iš musų miesto aukavo šie lietuviai po $1.00: A. Pranckaitis, P. Mikelionis, A. Maliauskas, F. Sabaliauskienė, Z. Sabaliauskas. Po 50c.: J. Kaulaičia, A. Jasutas, K. Babijonas ir J. Ruginis. Su smulkiomis aukomis $7.24.

Po vas. 29, gerb. "Sandaros" red. K. Norkaus prakalbų čia lietuviai daugiau interesuojasi Lietuvos reikalais ir jų upas linkui Lietuvos yra pakilęs. Visoki išgamos manė, kad jie galės visą laiką demoralizuot lietuvių koloniją, bet po prakalbų patys sarmatijasi savo darbų, veikiamų prieš Lietuvos laisvę. Tautiniam susipratimui pakelti čia butinai reikalinga ALTS. kuopa.

Žmogus.

ROCHESTER, N. Y.
Lietuvių Tarpe.

Musų mieste yra nemažas skaitlius lietuvių (apie kiek? — **Red.**), tarp kurių randasi kelios pašelpinės draugijos, kurios mažai ka veikia visuomenės labui. Didžiuma lietuvių gludi klerikalų globoje ir kiek komunistų, bet jie daugiausia tarpe savęs daro peštynes, iš kurių niekam naudos nėra.

Pastaruoju laiku pradėjo veikti L. D. P. Kliubas. Kiek laiko atgal jis buvo surengęs prakalbas, kurios gerai nusisekė. Naujų narių prisirašė daug. Dabar sumanė statyti veikalą, 10 d. balandžio. Yra rengiamos diskusijos del apkalbėjimo "kaip turi veikti visuomenė politikoje".

Prie minėto kliubo naudinga prigulėti, nes jis rupinasi visų gerove, nežiurint pakraipų.

Dobilėlis.

ROCKFOD, ILL.
"Graudus Verksmai."

Musų kolonijoje eina didelė kova tarp dušių ganytojų: abeji siulo takį pat dangų, tik kun. M. J. Ž. yra mandagesnis, tat ir jo parapijoje daugiau lietuvių priklauso. Kova eina didelė. Rimtesni lietuviai čia sutvėrė ALTS. kuopą ir pradėjo darbuoties kaip priklauso. Geistina, kad visi, keno širdyje yra meilė lietuvystės, dėtusi prie Sandaros, kaipo vyriausios kulturiniai - politinės Amerikos Lietuvių Partijos.

Kol žmonės čia neturėjo Sandaros kuopos tat visokiomis baikomis užsiimdavo. Man pateko į rankas "Graudžių Verksmų"lapelis, kuris šiaip skamba:

Kaip neverkti neraudoti,
Kad jau reik pakutavoti,
Nebenori šventenybės,
O tie chamai ir bjaurybės.
Pasistatė sau "kirkužę",
Ir visi jie ten nuužė;
Turi savo jie kunigą,
Krauna gausiai jam pinigą
Graži bažnyčia murinė,
Garsiai skamba kakarinė;
Kaip užtraukia savo "spyčių",
Nebelieka mano vyčių.
Pasidarė gerklėj sausa,
"Nezaležno" visi klauso;
Aš jį keikiu susirietęs,
Keles bobas pasikvietęs.
Tos pradėjo raukyt kaktą,
Kad tėvelis perdaug karštas.
Iškelsiu aš boboms puotą,
Kad nesimuštų su šluota.
Parsitrauksiu saldaus vyno,
Ir supilsių į sodiną.
Kaip išmauksim po tris kaušus,
Nebus jau širdis ataušus...
Visi vienaip susitarę,
Žengsime drąsiai į karę;
Su "nezaležnu" kovoti,
Kad nereiktų jo bijoti.
Jis pridarė man sarmatos,
Visi žmonės nuo man kratos:
Paliko tuščią bažnyčią,
Nemaloni avinyčia.
Likau vienas atsistojęs,
Šaukiu vergdamas išsižiojęs.
Prižadėjau pilvu slinkti,
Bijau ir kolektą rinkti.
Čia nelaimė atsitiko,
Nieks neduoda nė skatiko;
Geri laikai jau pragaišo;
Reikia kraut viską į maišą.
Probaštėlis bėgti žada,
Nes datyrė skaudų badą.
Neišgelbė vyčių rota,
Viskas nusmuko nuo koto. —

(Redemptor.)

Sousio 10 d., 1920 m., Rockford, Ill.

Ištiesu tai graudųs verksmai ir yra ko verkti tamsybės apaštalui, kadangi darbininkai pradeda susiprasti.

Reporteris.

ANSONIA, CONN.
Aukos Šauliams.

Vas. 29, Liet. Gelb. Drg. 11 skyrius ir L. L. Bonų Komitetas Germania Hall surengė prakalbas. Kalbėjo adv. F. J. Bagočius apie Lietuvos praeitį, apie paliokus ir apie dabartinį Lietuvos padėjimą. Kalbėtojas publiką gerai įjudino.

Po prakalbų buvo renkamos aukos Lietuvos Šauliams. Pirmiausia p. St. Puskynelia aukavo $20.00, Povylas Pikturna $20.00, o gerb. M. Paseckas paklojo $25.00.

Paskui pasipylė dešimtynės, o p. Bagočius vis šaukė aukų Lietuvai. Suaukauta apie $500.00.

L. L. Bonų salėje parduota už $600.00. Ansoniečiai turėtų pasi judinti ir del Bonų.

Prakalbų rengime ir aukavime geriausiai atsižymėjo sandariečiai.

J. M., Presos kom. narys.

E. CAMBRIDGE, MASS.
Prakalbos.

Vas. 29, Liet. Mechanikų Sąryšio 5 kp. surengė prakalbas p. J. Sagevičiui iš New Yorko. Paaiškinęs Sąryšio tikslus aiškino apie reikalą susiorganizuoti lietuviams mechanikams ir paimt išdirbystę į savo rankas. Visus ragino dėties prie L. M. Sąryšio.

Žemaitis.

AUKOS ŠAULIAMS.

Brooklyn, N. Y.	$ 142.94
Newark, N. J.	106.35
Norwood, Mass.	63.
Cambridge, Mass.	102.
Montello, Mass.	66.
Boston, (Petrauskienė)	50.
Baltimore, Md.	76.
Baltimore, Md.,	286.
Wilkes Barre, Pa.	31.
Lawrence, Mass.	58.50
Rochester, N. Y.	50.
Newark, N. J.	46.75
Melrose Park, Ill.	18.75
Westfield, Mass.	50.
Northampton, Mass.	1.
Chicago, Ill.	5.
Kenosha, Wis.	26.50
Trenton, N. J.	35.
New Britain, Conn.	88.07
Detroit, Mich.	150.
Tamaqua, Pa.	63.07
Chicago, Ill.	60.
Warrior Run, Pa.	10.
Brooklyn, N. Y. surinkta	102.46.
Išmokėta už plakatus —	3.50,
Chicago, Ill.	16.
So. Chicago, Ill.	22.25
Aurora, Ill.	41.
Chicago, Ill.	31.12
Newark, N. J.	34.43
Chicago, Ill.	287.54
Westfield, Mass.	70.
Melrose Park, Ill.	79.31
Lewiston, Me.	25.95
Waukegan, Ill.	40.21
Rumford, Me.	12.
New Haven, Conn.	85.
Brooklyn, N. Y.	19.

$2448.70.

Lietuvos Misijos Informacijų Biuras.

Aukso Fondas.

Vienas Lietuvos pilietis Kauno "Lietuvoje" sausio 18, 1920, rašo, kad latviai paskelbė savo krašte aukso fondą. Lenkai tą patį seniai yra padarę. O mes be atskirų piliečių, fondu ne tik kad nesirupiname, bet dargi neigiam. Taip antai, 1919 rugpiučio mėnesį aš kreipiaus į Valstybės banką ir pranešiau vienam aukštesniam valdininkui, kad pilietis X, kurso, atiduoda bankui apie pundą (buvo pristatytas) metalinių pinigų; jų tarpe, atmenu, 77 sidabriniai rusų rubliai ir apie tiek smulkiuoju sidabru. Kadangi pilietis X gyvena toli nuo gelžkelio ir centro, tai prašė, kad tuos pinigus atsiimtų kaip nori pats bankas, arba kad nors pasiųstų tam tikrą raštelį, kad tie pinigai vežant į Kauną nebus atimti. Taip pat prašiau tą patį a. valdininką tam pačiam X pasiųsti su bonų platintojais ir už 15,000 auksinų bonų. Dulskis visą tai pasirašė, bet nei bonų, nei jokio raštelio pilietis X ir iki šios dienos nėra gavęs.

"SANDARĄ" Į LIETUVĄ JAU GALIMA SIŲSTI.

Lietuvos žmonės — jusų broliai — sesers — tėvai — nori apšvietos — žinių: jiems reikia laikraščių. Jie per ilgus penkis karės metus nematė žiburio šviesos, kuris juos paliksmintų, nuramintų. Jie neturi iš ko užsirašyti sau laikraščio. Jie butinai nori skaitymo, žinių, kas sviete dedasi, dabar viskas liuosa. Užrašykite jiems "Sandarą" Pažangiosios srovės laikraštį. Kaina metams $2.75, pusei metų $1.50. Prisiųskit jų aiškų antrašą ir prenumeratą, tai viskas.

"SANDARA,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didžiausias Knygynas J. B. Aglinsko, Chicago

Užlaikau Knygų Krautuvę, parduodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: beletristika, ekonomiją, sociologiją, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais parduodu sekančius: "Naujienas", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles," "Sandarą," "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą." Prisiųsdami už 6 c. krasaženkliu reikalaukite katalogo.

Adresuojant:
DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS,
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška
APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

K. ŠIDLAUKSAS
Aptiekorius ir Savininkas
373 Broadway, kampas E Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 21014 ir 21013

Vasara Ateina.

Bus šilta. Dabar geriausias laikas užsisakyti Siutus kuriuos mes pasiuvam puikiai sulig vėliausios "block" sistemos kirpimo. Šitaip pasiuti drabužiai geriausiai tinka kožnam žmogui. Žemos kainos—darbas gvarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprosinam ir sutaisom.

So. Boston Custom Tailors,
K. Plioplis, A. Samokaitis sav.
278 Broadway, South Boston, Mass.

Dr. M. V. Casper
(KASPERAVIČIUS)
— LIETUVIS DENTISTAS —
Priėmimo valandos:
nuo 9:30 iki 12 dieną,
nuo 1 iki 5 po pietų ir
nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.
nedėldieniais nuo 1 iki 3 p. p
425 BROADWAY
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 27.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po piėtu.

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS BONUS.

Ar Pasirengęs Grįžt Tėvynėn?

Lietuvon Laimę Parsivežkime.

Šiandie yra galybė musų tėvynainių, pasiryžusių grįžti Tėvynėn.

Tokis pasiryžimas, jeigu jis nėra nusvertas tikrojon pusėn, yra nupuolimu paties žmogaus ir maža nauda musų Tėvynei. Žmogus nepažvelgęs giliaus į šį klausimą, pargryžęs gali atsidurti varge; bet paėmus veikmę ton linkmėn,apie kurią aš vėliaus išdėstysiu gali netik sau ir savo gentkartei subudavoti gražų gyvenimą, bet sugryžęs buti naudingiausiu budavijime Lietuvos gyvenimo.

Lietuvoje musų tėvynainiai prispausti dideliais vargais, ten nelaimė, susikrausčius su visa savo gimine, kankina musų kraštą. Netik alkis, nuogybė ir nedateklius spaudžia, bet nei gyvenimų daugumoje vietų neliko, nėra užvėjos nei pavėsio; išgriauta netik triobos, bet ir medžiai nukapoti. Tas pats patiks ir tuos, kurie nepargryž su spėka pagelbėti pergalėti sunkias aplinkybes.

Pargryžę ten neberasime musų seselių kraičių pilnas skrynias, svirnuose pilnus aruodus grudų ir ukius visko pilnus, nes vokiečiai, rusai ir lenkai viską išvogė.

Gryžk Prisirengęs.

Jei gryši neapsvarstęs ir neprisirengęs, tai vien padidinsi ten varguolių armiją, jieškančių darbo ir buto gyvenimui. Ne jieškoti laimės ten reikia gryžti bet visiem susidėjus **parvežti laimę.** Atsieks laimę tas , kurs gryž su stipria energija, dideliais idealais ir pasišventimu visuomenės labui.

Nereikia ten žmonių, kad gryžtų daug geresnių darbų jieškoti, negu Amerikoje turi, nes darbas pasirinkti ten bus sunku, o tinkamą darbą nesuradęs bėgtum lauk iš Lietuvos, ir vėl svetimiems vergautum. Juk ir dabar ten yra jieškančių geresnių darbų, kad butų galima dirbti lengviaus ir pragyventi geriaus.

Pasirinkime Darbavietes.

Jei daugiaus darbų ir uždarbių turėti, reikia žmonių, kurie gamintų darbavietes. Reikia ten žmonių mokančių statyti namus, dirbtuves, audinyčias, įvairios rušies mašinas ir tt. Jei tokių dirbtuvių rasis daug, tai tuojaus bus didelis pageidavimas darbininkų: ne žmonės jieškos darbo, bet darbas žmonių ir uždarbiai bus dideli, industrija ir šalies turtai kils. Tadą turės vertę žmogaus spėka, mokslas, ir išsilavinimas. Ten reikia, kad žmonės butų sumanųs, skubųs, mokėtų valdyti mašinerijas, kurios sykiu verptų, austų ir pagamintų produktą greitai. Pagaminus, kad greičiausiai išvežiotų į visus šalies kraštus, nes kuo greičiaus pagamins tuo greičiaus nuogus pridengs. Amerikoje yra lietuvių, kurie tai gali atlikti.

Reikia žmonių, kurie laivus pabudavos ir kuo greičiaus pabudavos tuo greičiaus suvininkystė jurėse galės plėstis, kas suteiks daug maisto. Kuogreičiausiai pabudavojus didelių laivų, į Lietuvą daug įvairios reikalingos medegos galima bus dagauti. Jei pavyzdin žmogus parvažiuos ir užsiims galvijų auginimu, juk tokis žmogus pirmiausiai pageidaus valgių drabužių, ir galvijams pašaro: apart to, jam bus sunku sulaukti kada jo gyvulys bus trijų metų ir tinkamas į darbą. Vienak žmonės galinti pastatyti inžiną į kokias 45 dienas, kuris tuojaus galės buti pakinkytas ir atliks savo užduotį, neš neišpasakytą naudą Lietuvos ukiui ir visai šaliai. Ypatingai bus naudingi inžinai, kurie trauks žagrę ir lieps artojui sėsti ant jos kupros. Tada artojas jausis kad jo darbas yra pagerintas ir sunkenybės palengvintos.

Jei esi pasiryžęs gryžti Tėvynėn, tai pamąstyk, kaip pasekmingiaus savo užduotį galėtum atlikti. Apsižiurėk, nepadaryk klaidos, nes kad ir nedidelė klaika padaryta gali sunaikinti tavo geriausius idealus. Ateitį praradęs vėl turėsi gryžti į senasias vėžias. Gal tada murmėsi ant savo krašto ir savo žmonių, kad gero ten nesuradai, tačiaus pats čia busi kaltas.

Organizuokimės:

Lietuvai dabar reikia organizuotos spėkos, nes dideli darbai priešakyje musų stovi, kol Lietuvos gyvenimą ant stiprių pamatų nepastatysime. Pavienys žmogus nors labai pasišventęs turėtų daug energijos ir spėkos išdėti, kad didesnio ką insteigus, jiegos pritrukęs gali pulti.

Organizacija pulti negali, nes jeigu vienas apilsta, tai kitas jį užvaduoja, ir vėl varo pirmyn visą darbą.

Mes turime susiorganizuoti ir sujungtomis spėkomis, protu, mokslu ir išsilavinimu, imties už darbo. Turime statyti Lietuvoje dirbtuves ir įvairias mašinas kurios užvaduotų žmones atlikime sunkių darbų. Reikia išdirbti sau reikalingus daiktus, atstatyti miestus, gelžkelius, kelius ir tt. Tada Lietuvoje pasidaugins uždarbiai ir gyvenimą turėsime geresnį negu kitur.

Tuli mano, kad mašinos bus galima susipirkti iš kitų žemių. Tas klaidinga, nes juk gatavus pinigus iš Lietuvos turėtumėn išduoti ir kitų uždarbius didinti Lietuvių dabar yra labai daug patyrusių žmonių namų ir mašinų statyme ir kitokių specialistų. Jeigu užsidėtume dirbtuvę panašią Fordo dirbtuvei, tai atsirastų užtektinai lietuvių tokios dirbtuvės vedimui ir joje dirbimui. Tokia drbtuvė per metą galėtų pagaminti apie 2000 iki 3000 ukės mašinų su pajiegomis, apie 25 gelžkelio inžinų (garvežių), įvairių mašinų fabrikams, ir del kokių 4000 žmonių verpimo ir audimo mašinų.

Kad tą įvykdinti, reikia žmonių su kapitalu. Tat čia ir privalo kiekvienas lietuvis, kuris mano ar nemano gryžti Tėvynėn, remti šį darbą, iš kurio jųs patys turėsite naudą ir atliksite neišpasakytai didelį darbą Tėvynei.

Lietuvoje Rinka Plati.

Idėjimas pinigų į Lietuvos industriją yra saugiausis: pražuti jie negali ir jokio kito pavojaus nesiras, nes rinka Lietuvoje yra didelė ir be jokios konkurencijos. Amerikoje vieną daiktą išdirba keliolika firmų, kurios turi varžyties, išleisti tukstančius doliarių ant pagarsinimų ir katalogų kas metą. Mums ten to nereikės, nes musų rinka musų šalis ir musų valdžia. Mes pirmiausia turėsime dirbti valdžios darbus; jei valdžia steigs panašias dirbtuves, musų užduotis bus prisidėti prie to, sumanymais ir kapitalu. Jei Lietuvos valdžia to nepadarys, tai mes, Lietuvos piliečiai, turime vieni užimti, o su valdžia reikalingą vertelgystę daryti.

Tuloms dirbtuvėms iš sudėtinio kapitalo ir pajiegų, butų didelės pasekmės, nes kiekvienas jaustų dirbąs sau, ir jaustusi esąs savininku dirbtuvės, kurioje jis dirba. Nereiktų kova bei streikas kelti, nes patys darbininkai savo reikalus išrištų. Kiekvienas jaučiantis lietuviu ir manąs gryžti į Tėvynę net paskutinį atliekamą centą turėtų įdėti į tokias organizacijas. Musų biznieriai privalėtų remti darbininkus savo kapitalu, nors ir jie turi mažai, bet visgi pas juos atsiranda šiek - tiek atliekamo skatiko, kurie neša labai mažą nuošimtį bankose. Čia netik didelius nuošimčius neštų, bet prisidėtų subudavojimui Lietuvos industrijos ir kulturos.

Pastatymui didelės dirbtuvės, kur tilptų 35,000 žmonių,jei kiekvienas žmogus prisidėtų su $250, sudarytų kapitalo $8,750,000. Aš tikiu, kad Lietuvių gryš daugiaus kaip 35,000 ir jeigu taip, tat kodel neprisidėti prie šio sumanymo, kas kiek išgali, nuo $50 ir augščiaus.

Tiktai tokiu budu ir tegalima didelį darbą atlikti. Tokią milžinišką sumą pinigų sudėję savo Tėvynėje butų užtikrinta pelningas pragyvenimas, geras darbas, ir nebereikėtų blaškytis po svetimus kraštus duonos jieškoti. Jeigu norime, kad gaiėtume linksmai gyventi tarp savo brolių Lietuvoje ir kad iš Lietuvos žmonėms nebereiktų kitur bėgti, šios progos neturime praleisti.

Turime dėties prie Lietuvių Mechanikų Sąryšio, Lietuvos Atstatymo Bendrovės, etc.

Čia proga musų biznieriams užimti biznio dalį, inžinieriams—inžinierijos srityje, mechanikams — mechaniškąjį darbą, paprasti darbininkai lygiai turės gerą darbą, amatus galės išmokti.

Jei mes patys nesistengsime, musų kraštą apims ir išnaudos svetimtaučiai, o mes busime jų vergais.

Lietuvi.., prie darbo!

A. B. Stankevičius,
107 Merriam St.,
Bridgeport, Conn.

BANDITAI UŽPUOLĖ ANT GEMBLERIŲ

Brooklyne skandinavų sekcijoje 5 norvegai lošė kortomis, o kiti 3 norvegai atėjo apsimaskavę ir su revolveriais prigrąsinę kazirninkus iškelt rankas į viršų pasiėmė nuo stalo $30.00 ir apkratė kišenius. Vienas kazirninkas pažino banditą ir pradėjo juokauti, bet tapo nušautas. Banditai pabėgo. Keli areštuoti. Kaltinamasžmogžudystėje sako,kad jis tik vėliau buvo į tą kliubą nuėjęs kad palošt pokerį, kadangi kas subata jis ten lošiamas.

Lietuviai biznieriai! Garsinkite savo pramones "Sandaroje" o, gausite geriausias pasekmes, nes musų partijos nariai eina prie tų biznierių, kurie garsinasi "Sandaros" laikraštyje.

EILĖS - RAŠTAI SPAUSDINAMI
(Sulig naujos sutarties)
Veikalas bus užbaigtas Balandžio Pabaigoje.

Dailiosios Literaturos Draugija, leidžia veikalą "Svetimoje Padangėje - Pasaulia Verpetuose." Knyga yra padalinta ant šešių skyrių, puikiausia technika, ant geros popieros, gražiai išpuošta paveikslais ir venetomis; didelis formatas — 7X10 col., 200 puslapių; 180 įvairių eilių, dainų, aforizmų, prietikių, parašyta vieno autoriaus sulig dabartinės gadynės. Iš tos knygos kiekvienas išmoks saldžiai nusijuokti ir gailiai nusiverkti; padejuoti ir nusidžiaugti...

Mes kviečiame visus prisidėti prie išleidimo šio gražaus veikalo. Kurie dar neprisidėję, tuojaus prisidėkite! Šiandien laikas paremti musų šitą svarbų ir sunkų darbą. Prisidėdantieji su 10 dol ar daugiau, bus priskaitomi raštų leidėjais ir jų vardai tilps knygos sąraše. Apart - to, duosime dvigubai knygų, t. y. $20.00 dol. už 10.00 knygomis. Prekė šių raštų, pavienio egz. $1.50.

Neišgalintieji su virš minėtą sumą prisidėti, galite nors iš kalno užsipre numeruoti prisiunčiant $1.00 ir gausite knygą; perkant - gi vėliaus, už tą pati veikalą, mokėsite $1.50. Išleidimas to veikalo mums apseina arti $1.500.00. Tiesa, mes jau turime sudėt pinigų $900.00, bet dar apie 500.-00 turime surinkti. Jo geričiau pinigai suplauks, tuo graičiau knyga bus atspausdinta.

Iš kalno prisidėdami daug pagelbėsite ir pastumėsite darbą. Dėlei taip didelių iškaščių knygų nedaug spausdiname, tik iš anksto užsisakantieji gausite.

Broliai ir seseris! Norinti įvigyti šį veikalą, siųskite užsakymą ir pinigus dabar!

Kreipkitės pas "D. L." pirmininką, adresu:

A. J. Jokubaitis,
Boston University,
607 Boylston St., Boston, Mass.

KUR GAUTI "SANDARĄ"

Pavienius num. galima gauti kožną savaitę už 5 centus, sekančiose vietose:

BALTIMORE, MD.
L. J. Chipurna, 20 S. Green St.

BOSTON, MASS.
J. Kowal, 34 Cross St.

BROOKLYN, N. Y.
A. Struminsti, 184 Grand St.
"Vien. Liet." 120 Grand St.

BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavin, 24 Railroad Ave.

CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkeviče, 877 Cambridge St.
K. Valeckas, 707 Main St.

CHICAGO, ILL.
J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St.

CLEVELAND, OHIO.
"Dirva", 7907 Superior Ave.
P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave.

HAVERHILL, MASS.
S. Zavadskas, 14 Silver St.

LAWRENCE, MASS.
Z. Jankauskas, 70 Lawrence St.
A. Ramanauskas, 101 Oak St.
A. F. Sweetra, 87 Haverhill St.

LOWELL, MASS.
N. Radavičius, 36 Gorham St.

MONTELLO, MASS.
Charl. Kazlauskas, 126 Ames St.
Jos. Svirsky, 112 Ames St.

NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace St.

NEWARK, N. J.
P. Lukša, 314 Walnut St.

NORWOOD, MASS.
J. Pašakarnis, 1100 Wash. St.

PITTSBURGH, PA.
J. A. Katkus, 222 Sagamore St.

WATERBURY, CONN.
A. Norkus, 869 Bank St.

WILKES BARRE, PA.
J. Mickevičius, 7 Harkins Lane.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury St.

DIDELIS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

"VIENYBĖ"

Išeis neužilgo naujas Lietuvių Dienraštis "Vienybė". Bus tai bepartiviškas pažangos, kulturos, švietimo ir darbo žmonių dienraštis. Musų, obalsis: Vienyti ir šviesti. Bus skyriai jaunuomenės, amatninkų reikalai, pramonės lietuviškos auklėjimas, moterų reikalų aprašinėjimai, iš darbo sryties, visokios apysakos, eilutės, naujausios žinios ir viso pasaulio ir Amerikos; plačiausis laukas žinioms iš Lietuvos ir kova už Lietuvos neprigulmybę. Užsirašykite dabar "Vienybės" dienraščiui šėrus, kurių vienas kaštuoja $10. Priimama jau ir prenumerata: Amerikoje metams: $6.00, į kitas šalis ir Lietuvon: $8.00 metams.

Adresuokite šitaip:

LITHUANIAN DAILY "VIENYBĖ",
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Visas Pelnas Eina Prieglaudos Namo Fondui.

KNYGOS "AMERIKA" naudingumas bei svarba yra tame, kad joje patelpa daug indomių ir kiekvienam reikalingų žinoti faktų, nurodymų ir žinių apie Ameriką ir tt.

PLATINDAMI šią knygą padarysite didelę naudą sau nes gausite dvigubų piningų vertės, ir padarysite naudą savo Organizacijai, — pagelbėsit inkunyti senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO steigimo darbą.

KNINGA DIDELĖ, KAINA TIKTAI 75 CENTAI.

Pinigus ar Money Orderius siųskit:

Lithuanian Allliance of America,
307 W. 30-th STREET, NEW YORK CITY.

Lietuvių aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT,
100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasįmasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasįmosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Dr. Paul J. Jakma uh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

DR. J. JONIKAITIS
Chirurgas ir Gydytojas
495 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 1771.
Valandos:
Nuo 9 iki 11-tos iš ryto
Nuo 1 iki 3 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakare.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

KONSERVATORIJA.

Lietuvių Muzikos Konsevatorijon gali įstot kiekvienas, kurs tik nori apsipažint su gaidomis, pasimokyt dainuot, teorijos, muzikos, smuikos, ir kitų istrumentų. Už dainavimą ar kompoziciją — 10 lekcijų — 15 dol. Už smuiką, pianą ir kitus instrumentus — 10 lekcijų — 13 dol. Lekcijos paprastai pusvalandinės; gali gaut kiekvienas vieną, dvi ar trįs lekcijas sąvaitėje, pagal sutarmės.

M. PETRAUSKAS
Direktorius
769 Broadway, S. Bostin, Mass.

DUONA KURI ĮMAIŠYTA SU PIENU

Reikalauk savų grosernių T. H. BEST'S CELEBRATED MILK BREAD BEST IN THE WORLD pirkti šios duonos

GROCERS BAKING COMPANY
21 Hillsboro st. Dorchester, Mass.

GREITA PAGELBA

Silpnybės, paeinančios nuo persidirbimo, pailsimo, sąnariu ir raumenu sustingimo, skausmu strėnose, yra greitai prašalinamos, vartojant

PAIN-EXPELLERI
"Draugą Reikale"

Šeimynos, kurios kartą dažinojo jo veikiančią jiegą, daugiaus be jo neapsieina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jusu apsaugojimo, jis yra paženklintas musu vaizbaženkliu

ANCHOR (Ikaras)

Jeigu ant pokelio nėra vaizbaženklio ikaro, tai jis nėra tikras ir jus tokio neimkite. Visose aptiekose po 35c. ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Vietos žinios.

"Blinda" Scenoje.

Kovo 13, Lietuivų svetainėje "Gabija" pastatė "Blindą" — keturių veiksmų ir vieno paveikslo Žemkalnio (Landsbergio) parašytą dramą.

Skaitlingai susirinkusi publika atydžiai tėmijo "Svieto Lygintojo" darbus — varguolių pastangas pasiliuosuot iš ponų vergijos. Šis puikus veikalas tapo atvaizdintas tinkamai. Roles išpildė didžiumoje sandariečiai sekančiai:

Badas Blinda — razbaininkų vadas — P. Apšega, Bajalis — ukininkas, viršaitis — V. Račkauskas, Uršulė— Jų duktė — p-lė P. Šarkaitė, Jotulienė — ukininkė — p-lė A. Petrušauskaitė, Mauša — žydas šinkorius — A.J. Gotoutas, Titnaginskis — dvarininkas — A. Mizara, Protokolskis — šunadvokatis — L. Stasiulis, Čigonas — Blindos padėjėjas — A. Višniauskas, Žmogus su pančiais — K. Pratapas, Lydėtojas — A. Barevičius, Baltrus — P. Remeikis, Jurgis — G. Bulckis, Adomas Mežkerius — J. Tribulauskas, Onytė — kaimo mergaitė — p-lė J. Čižiutė, Kunigas — S. Kantautas, Piemuo — K. Višniauskas, Kontrabandininkas — J. Vervečkutis, Razbaininkas — B. Kubiliunas, Grafas Veršinskis — A. Bendoraitis, Grafienė Veršinskienė p-lė Sofia Marmakiutė, Anelė — Jų duktė — p-lė A. Baltušiutė, Adzia — Jų sunus — K. Višniauskas, Jurgis — studentas, turtingas dvarininkas — P. Zokaitis, Eliza — Titnaginskio žmona — p-lė A. Sinkevičiutė, Kulvickis — senas dvarininkas — V. Račkauskas, Motiejus — tarnas — A. Mockevičius.

Blinda, Titnaginskas, Uršulė, Čigonas, Bajalienė, Bajalis,Mauša, Studentas Kunigas — daugiausia publikos atydos patraukė.

Razbaininkų dainą gabijiečiai puikiai sudainavo atkartodami po vadovyste komp. M. Petrausko.

Nauja Finansinė Bendrovė.

Bostono ir apielinkės lietuviai ir abelnai imant lietuviai visoj Amerikoje kentėjo ilgai ir tebkenčia dar ir dabar nuo įvairių "bendrovių", "finansinių įstaigų" ir "bankų", kurias tankiausiai išperėjo mųs išeivijos tarpe visoki avanturistai , profesijonalai bankrutai ir ant nelaimės, tiesiog šarlatanai. Pradėjo siuntinėt pinigus į Lietuvą, lupdami nuo žmonių po $12.00 už 100 auksinų, kada jų prekė buvo $5.00 arba $6.00, o kada prekė puolė iki $2.00 ir mažiau už šimtą, tai anie dar plėšia po $5.00 ir $6.00. Prasidėjo siuntimai "baksų" su drabužiais, kruopais ir lašiniais. Žmonės praleido šimtus doliarių supirkimui daiktų ir apmokėjimui "kaštų",bet visas tas žmonių turtas nuėjo ne ten, kur vargdieniai saviškius sušelpt norintieji geidė, bet ten kur visokie vaikėzai, savų kelnių neturėjusieji tik metai tam atgal, gali gyventi puikiausiuose ruimuose, važinėt automobiliuose ir juokties kad "Tėvynės Lietuvos" varde gali apiplėšinėti žmones.

Dalykai prasidėjo tiesiog nepakenčiami. Desėtkai agentų landžioja po lietuivų namelius siulydami tų "bendrovių" ir "bankų" šėrus ir 5 ar daugiau doliarius, idant taip surinktų pinigų dalį pasiimt sau už "komission", o likusius parnešt savo ponui. Ištikrųjų-gi tos šėros tankiausiai nevertos nė penkių centų, ir nepraeis ilgas laikas, kad tos "bendrovės" ir "bankos" uždarys savo duris, avanturistai pasiims savo krepšį, ir išdulkės ten iš kur jie į mųs visuomenės tarpą atsibaladoję, t. y. kur niekas nežino. Apie tuos avanturistas praga metų nieko niekur nieks negirdėjo, ir nepraeis pora metų, kad jų tarpe mųs nebus, tik paliks šimtus suvadžiotų ir nuskriaustų vargdienių, savo aukų. Kas yra užpakalyje tų "bendrovių" ir "bankų"? Koks yra tų žmonių profesionalis ir finansinis stovis? Ar yra ypatos, kurios galės atsakyti kada "krachas" ateis? Suprantama, kad ne.

Todel Bostono ir apielinkės vertelgos ir įžymųs veikėjai matydami tą viską sutarė, kad prašalinimui to skaudulio iš mųs visuomenės tarpo, reikia sutverti tvirtą ir žmonių užsitikėjimo vertą Finansinę įstaigą ir likosi sutverta **Baltic States Finance Corporation,** su kapitalu $100,-000.00, ir inkorporuota Massachusetts valstijoje. Suprantamas dalykas, kad šios korporacijos čarteris nėra tai čarteris kuriuos "bendrovės" nusiperka nuo nežinomų indijonų iš penkioliktos arba septinioliktos valstijos, už kelių tukstančių mylių. Ji nesigiria milijoniniais kapitalais, kurie avanturistų "bendrovės" niekad savo gyvastėj nematė ir nematys, bet giriasi. Ši korporacija neturi jokių agentų šėrų (akcijų) pardavinėjimui, ir iki šiol ne vienam pašaliečiu dar šėros nebuvo parduotos ir kad bus parduodamos ateityje, tai atsakančioms ypatoms, už tai jokių "komissions" niekas negaus, ir žmonių įmokėti pinigai už šėras šioj korporacijoje bus sunaudoti vertelgystėje, o ne užlaikymui gaujos valkatų, kurie landžioja po žmonių namus prižadėdami aukso kalnus, o ištikrųjų tankiausiai tik apkrausto vargdienio kišenius.

Baltic States Finance Corparation jau apipirko vietą, visą bloką namų geriausioj South Bostono dalyj: pradedant nuo Church Avenue ant Broadway, visus namus ant E Street, ir 3 namus ant Silver Street, iš viso dabar šiai korporacijai priklauso sekanti namai: 357,359,361,363,365,367, 369 ir 371 Broadway; 314, 316, 118, 320, 322 ir 324 E Street; 216, 220 ir 222 Silver Street ir 1 ir 2 Church Avenue, viso vertės apie $60.000.00.

Baltic States Finance Corporation į save suėmė visus pirmiau pavieniai veikiusius lietuviškus agentus: F. J. Bagočius, Petras Bartkevičius, Kastas Jurgeliunas, Jurgis Bartašius (Bostono ofisas) ir Nikodemas Gendrolis. Nuo pasirodymo šio visus pinigų siutimo ir laivokarčių reikalus tų agentų dabar atlikinės laikinam korporacijos ofise kertė **Broadway ir E Street,** So.Boston, Mass., ant antrų lubų, kol visas namas nebus pertaisytas ir moderniškai ofisas ištaisytas.

Korporacijos šėrai yra po $100.00, ir užinteresuotos ypatos gali kreiptis į korporacijos ofisą su pranešimu, kiek šėrų norės pirkti. Korporacijos direktoriai pasilieka sau teisę neparduoti šėrų ypatoms, kurių reputacija yra nekoki, arba, kurių veikimas buvo kenksmingas lietuviams.

Baltic States Finance Corporation viršininkai yra sekanti: Antanas Ivaškevičius prezidentas, K. P. Yurgeliunas, vice.-prezidentas, adv. F. J. Bagočius, sekretorius, J. B. Valukonis, sekr. pagelb., Petras Čaplikas kasierius, J. G. Gegužis, kas. pagelbininkas; direktoriai: K. Šidlauskas, Kastantas Norkus, Juozas Sokas ir Dr. Povilas Jakimavičius.

Visa eilė visuomenės veikėjų ir įžymių ypatų yra šios korporacijos nariais. Jų vardai bus pagarsinti vėliau.

Dabar visi Amerikos lietuviai yra kviečiami visus piniginius reikalus atlikti pas:

Baltic States Finance Co.,
Kampas Broadway ir E Street,
So. Boston, Mass.
(priešais"Sandaros" spaustuvę).

V. K. Račkauskas, L. A. B-vės įgaliotinis, jau prisiuntė "Sandaros" redaktoriui laišką iš Kauno.

L. A. B-vės sekr. Jonas Strimaitis lankėsi Bostone L. A. B-vės ir savo reikalais. Aplankė senus savo draugus - bostoniečius.

J. A. Kunkis iš Klaipėdos prisiuntė "Sandarai" naują didelį Mažosios ir didėsės Lietuvos žemlapį. Jis jų išleidęs daugybę. Taipgi gauta lietuviškų atviručių pavyzdžiai.

Sandarietis Antanas Naujokaitis atidarė naują bučernę po No 208 W. Fifth St., So. Bostone. Tame biznyje jis yra patyręs ir produktai pas jį vis pirmos klesos.

"Sand." red. K. Norkus ir N-LD. K-to pirm. A. Ivaškevičius kovo 14 kalbėjo Tremont teatre Nashua, N. H. del Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų. Ta užmigusi kolonija tapo atgaivinta: sutverta L. L. Bonų Pardavimo Komitetas iš 10 gerų lietuvių, ant vietos parduota su pasižadėjimais L. L. Bonų apie už $5000,-00, aukų lėšų padengimui surinkta $65.00. Laike prakalbų vienas išgama sukėlė triukšmą — rėkė, kad niekas nepirktų L. L. Bonų. Jis su savo pasekėjais apleido salę, bet likusioji publika kuoramiausia užsilaikė ir priketino energingai pasidarbuot L. L. Bonų pardavime.

Prakalbos.

Nedėlioje, kovo 28, 7:30 v. v., So. Bostono Municipal salėje N-LD. Komitetas rengia milžiniškas prakalbas tikslu L. L. Bonų pardavimo ir aukų Lietuvos varguoliams rinkimo. Kalbės "Sandaros" red. Kastantas Norkus, adv. F. J. Bagočius, M. Venis, A. Ivaškevičius ir kiti žymiausi kalbėtojai. Bus aiškinama Lietuvos padėtis etc.

NLD. K-tas, prie kurio yra atstovai visų didžiausių So. Bostono lietuvių draugijų, apart kitų darbų del Lietuvos, gegužės 8 d. rengia Tag Day. Jau rupinamasi leidimu.

P. K. Česnulis buvo atsilankęs į "Sandaros" redakciją ir pasakė redaktoriui, kad tai ką "Sandaroje" buvo rašyta ir kituos laikraščiuose perspausdinta apie p. Česnulio turėjimą reikalų su valdžia ir su J. Kaupu nėra teisybė. Esą Pilėnas pats įskundinėjęs kitus. Ponas Česnulis prašė tai "Sandaroje" pažymėti, ką mes šiuomi ir padarome.

Klerikalai Liepia Griebties Revolverių.

(Tąsa nuo 5 pusl.)

Čion jis pertraukė savo kalbą ir pasakė, kad bus rinkliava ir kiekvienas turi duoti gausią auką Tautos Fondui.

Paskui kalbėjo Česnulis, kuris daugiausia save gyrė, o po to kunigas Urbanavičius, kuris pasisakė, kad jam laikant mišias kokia tai dvasia į ausį blogą pranašavo ir einant gatve stebėtinos dvąsios rodėsi. Apie Misijos vajų L. L. Bonų pardavime kalbėjo dviprasmei. Pasakojo nepasisekimus ir... veidas rodė keistą linksmumą...

Ant scenos susigrupavo burys klerikalų. Kalbėjo apie kokią tai telegramą, kvietė žmones, kad ateitų persitikrinti, bet žmonės atmindami, kad klerikalai ragina revolveriais užpuldinėti brolius ant brolių — nėjo artyn.

Žmonės skirstėsi su dideliu pasipiktinimu, ypatingai katalikai. Taigi šis katalikų pasirodymas duoda mums naują faktą apie klerikališkus darbelius. Žinios tik gautos iš Lietuvos apie armijos riaušes Kaune perveria kiekvieno lietuvio širdį sopuliais, buvo galima manyti, kad tai buvo tik ten vietinis nemalonus atsitikimas, bet man buvusiam virš minėtose prakalbose, niekas negali intikrinti, kad sukilimas Lietuvos armijos priklauso vien tik nuo vidujinių reikalų Lietuvoje. Todel dar sakau: vyrai, ir moters, kuriems yra brangi Tėvynė ir josios neprigulmybė kreipkit ypatingą domą į šiuos dalykus. Musų klerikalai vadinasi lietuviais, bet tautos šventę įsteigė dieną Kaz. Lenkų karaliaus. Sukaktuvių iškilmę surengė be viešų garsinimų, manydami turės geresnę progą šmeižt savo priešus ir pasigirti saviems pasekėjams. Apie Lietuvos Neprigulmybės įkurimą ir neprigulmybės dieną jie visai neprisiminė, rodos kad dar kaipo tokios jiems visai nė nėra. Turėti gatavą revalverį kišeniuje, tai naujas klerikalų mokinimas. Tai "dora"! Kaip bjauruș klerikalų suplenavimai nebutų, matomai buvo gudriai sugalvoti ir įvykdinti su drausme, kad butų viskas slaptybėje. Ant nelaimės, visai netikėtai, iškilus riaušėms, Romanas pabėgo, o Kneižis nusigandęs ne nejautė kaip pabėrė "šventą sekretą".

Nelabai seniai Lawrence, Mass. vienas klerikalas atliko "šventą darbą": Papjovė žmogų kataliką vien del to kad pastarasis nupeikė klerikalų vadus. Bet kiek dabar žus laisvamanių, kaip čia ir Lietuvoje klerikalai viešai kursto.

Klerikalai mato, kad jų jiegos greitai mažinasi, tat idant sulaikyti nors tamsiausius katalikus po savo jungu tai ir sugalvojo atnaujint inkvizicijos laikus.

Čion reikia išreikšti giliausios užuojautos tiems tėvynainiams, kurie teikėsi drąsiai atsistoti publikoje ir užprotestuoti prieš musų begėdiškus šmeižikus, Lietuvos darbo žmonių laisvės priešus.

Lietuviai pergyveno daug nelemtų protarpių jie pergyvens ir šitą nekviestą klerikalų politišką influenza. Butų gražu, kad kolonijose, kur klerikalai rengia panašias iškilmes, kad geros valios tėvynainiai padabotų jujų veikimą ir išreikalautų, kad švenčiant Lietuvos Tautos Šventę, kad butų giedamas Lietuvių tautos himnas "Lietuva Tėvynė Musų", nes kitaip mes išgirsim, kad jau klerikalai turi savotišką himną. Kas gi galėtų abejot, kad po tokio pasirodymo jie gal užgiedot "Oičizna Nasza". Ne šaudyt žmones reikia mokyt, bet aiškint apie įsikurimą Lietuvos Valstybės ir Neprigulmybės Šventę Vasario 16.

Katalikai turėtų greitu laiku išnešti rezoliuciją ir formaliai apreikšti pasauliui, kad katalikai jau nėra vergai klerikalų. Tuo budu paliuosuotų daugelį žmonių nuo baisaus klerikališko išnaudojimo, baksais, fondais etc.

Rimčiausi Bostono katalikai jau susiprato ir pasiliuosavo nuo žiulikystėmis pagarsėjusių klerikalų. Tas susipratimas turi skleistis.

J. P. Tuinila.

Pakelia Gaso Kainą.

Boston Consolidated Gas Co. gavo leidimą iš State Deratment of Public Utilities pakelti gaso kainą nuo $1.00 iki $1.10 už 100 kubiškų pėdų. Sako, kad šitas pakėlimas kainos busęs laikinis; kompanija norėjusi pakėlimo net 20 centų.

BUS RODOMI PAVEIKSLAI.

Kouno Krutamų paveikslų išdirbystės, per gerb. V. K. Puodžiuną, bus rodomi šiose vietose:

Kovo 19 d., 7 v. vakare, Bažnytinėje Svetainėje, Hazleton, Pa.

Kovo 21 ir 22 dienomis, Bažnytinėje Svetainėje, 190 South Meade Str., Wilkes Barre, Pa.

Kovo 23 ir 24 d., Philadelphia, Pa., visur prasidės prieš 8-ta val. vakare.

ANT PARDAVIMO 2 NAMAI PIGIAI.

Išvažiuoju į Lietuvą balandžio mėnesyje, dar turiu dvėjus namus pardavimui, su visais įtaisymais ir piazais. Nors namai dabar brangųs, aš parduosiu sena kaina arba 500 dol. pigiaus.

Taipgi turiu gerą automobilių su nauju inžinu, vertės $900.00, parduosiu už $700.00, kas pirmesnis, tam teks šitas pigus išpardavimas. Atsišaukite:

MIKAS KORANAS,
722 Eight St., So. Boston, Mass.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS

Žinomas senas biznierius
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

Vela atidarė visokių produktų krautuvę, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreipsis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

JEI JUSŲ NAMŲ STOGAS PRAKIURĘS

Tai šaukite Lietuvio stogų Taisytojo, kuris turi savo amato atsakantį patyrimą. Darbą atlieka kuogeriausiai. Jai tik jums reikia stogas pataisyti ar naujas uždėti, tai šaukitės prie:

PETRAS PLEVOKAS,
116 W.Fourth St., S. Boston,Mass.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

FERAI! FERAI!

LIETUVIŲ LABDARYSTĖS DRAUGIJA RENGIA FĖRUS,

Prasidės seredoje Kovo-March 17 d. ir tęsis iki Kovo 25-tos dienos. Prasidės kiekvieną vakarą nuo 7-tos valandos vakare. Subatoje, Kovo 20 d., prasidės 4-ta val. po pietų. Atsibus:

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,
Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Visi South Bostono ir apielinkės lietuviai kviečiami atsilankyti į šiuos musų fėrus, kiekvieną vakarą bus kas naujo išgirsti ir pamatyti. Bus muzikė, dainos ir prakalbos, kožną vakarą bus kas naujesnio ant programo. Todel nepraleiskite nė vieno vakaro, neatsilankę. Kviečia visus,

FĖRŲ KOMITETAS.

Prakalbos!

Rengia Progress Clothing Mfg. Co., Inc.

Pėtnyčios vakare, Kovo-March 19 d., 1920
7:30 val. vakare.
LIETUVIU KLIUBO SALEJ, 25 Camden St., W. Lynn, Mass

Anros Prakalbos bus

Nedėlioje, 21 d. Kovo, 2:30 val. po pietų
Lietuviu Saleje, Norwood, Mass.

Gerbiamoji Visuomenė:—

Šios prakalbos yra vienos iš svarbiausių ir naudingiausių Komercijos ir Pramonės prakalbų. Panašių dalykų lietuvių tarpe nebuvo aiškinama.

Kalbės Pramonės žinovas p. P. J. Kazlauskas, kuris per daug metų yra tarnavęs dideliose anglų kompanijose ir per keletą metž studijavęs Komercijos mokslą Bostono Universitete.

Progress Clothing Mfg. Co. yra inkorporuota Massachusetts valstijoje ant $50,000.00, ir dabar smarkiai auga.

Dirbtuvės ir ofisas po **No. 343 Broadway, So. Bostone.** Bet dar truksta darbininkų ir kapitalo geram išbujojimui tos korporacijos.

Todel kviečiame visus atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes čia bus aiškinama reikalai jusų pačių naudai.

Su pagarba, PROGRESS CLOTHING MFG. CO.

Kas turi ausis teklauso skaitančių, kas turi akis pats teskaito

musų karžygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį

"Kariškių Žodis"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" aprašo visus Lietuvos kariuomenės žygius kovos, smarkius mušius, kad brangiai Tėvynei laisvę iškovoti, kad apginti musų brolių turtą, gyvybę nuo lenkų plėšikų, nuo vokiečių ir rusų grobonių plėšriųjų.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą ginti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurion galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išsiblaškę vargstantieji tikri Lietuvos sunųs.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų, nelaisvės patekusiųjųar be žinios prapuolusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus.

Taigi kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsiilgęs, kuris nori žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo krauju musų žmonėms laimingą kelia kloja, teskaito ir teplatina

"KARIŠKIŲ ŽODĮ"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" eina vieną kartą į sąvaitę. Kaina metams 2 doliarių, kuriuos galite pasiųsti registruotame laiške.

Adresas:
"KARIŠKIŲ ŽODŽIO" REDAKCIJA,
KAUNAS, Lithuania.